

BULETIN DE AFACERI EUROPENE

INSTITUȚIA PREFECTULUI
JUDEȚUL TIMIȘ

ANUL XI - Numărul 1 (121)

IANUARIE 2022

15 ani de la aderarea la UE

La propunerea Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului, Parlamentul s-a reunit într-o ședință solemnă, dedicată aniversării a 15 ani de la aderarea României la UE.

Invitat special a fost Ministrul pentru Europa și Afaceri Externe al Franței, în contextul în care Hexagonul deține președinția rotativă a Consiliului.

Procesul de aderare a României la UE a început la 1 februarie 1993, cu prilejul semnării Acordului european instituind o asociere între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora și România.

Acordul recunoștea obiectivul României de a deveni stat membru al Uniunii Europene și prevedea asistență financiară și tehnică din partea acesteia.

În acest sens, ministrul român al Afacerilor Externe de atunci, Theodor Meleşcanu, a depus, la 22 iunie 1995, la Paris, cererea oficială a României de aderare la Uniunea Europeană.

Cererea de aderare era însoțită de *"Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană"*, semnată de liderii partidelor parlamentare, de președinții celor două Camere ale Parlamentului României și de președintele Iliescu.

Comisia Europeană a propus, la 13 octombrie 1999, începerea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană cu Malta, Letonia, Lituania, Slovacia, Bulgaria și România, dar în ceea ce privește ultimele două state mai trebuia așteptată decizia Consiliului European de la Helsinki din decembrie 1999.

Cu prilejul summit-ului Uniunii Europene de la Helsinki, din 10-11 decembrie 1999, liderii celor 15 state membre au votat, în prima zi a lucrărilor, începerea negocierilor de aderare a celor șase state, printre care și România, cu precizarea că momentul aderării se va produce atunci când statele vor fi îndeplinit condițiile de aderare.

Deschiderea negocierilor de aderare ale României cu Uniunea Europeană a avut loc la Bruxelles, la 15 februarie 2000, în cadrul Conferinței Interguvernamentale România-Uniunea Europeană, la nivel de miniștrii de externe ai celor 15 state membre cu delegația română condusă de Petre Roman, ministrul afacerilor externe.

La 11 martie 2004, Parlamentul European a votat, cu 374 de voturi favorabile, 10 împotriva și 29 de abțineri, raportul referitor la candidatura României și Bulgariei de aderare la Uniunea Europeană.

Ceremonia istorică dedicată celei mai ample extinderi a blocului comunitar de la înființare până în prezent a avut loc la Dublin, la 1 mai 2004, prin care Uniunea Europeană a primit zece noi state membre - Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Republica Cehă, Slovacia, Slovenia, Ungaria.

România finalizează, din punct de vedere tehnic, negocierile de aderare la Uniunea Europeană la 8 decembrie 2004, la Bruxelles, prin închiderea provizorie a ultimelor două capitole: *"Politica în domeniul concurenței"* (cap. 6) și *"Justiție și afaceri interne"* (cap. 24), cu prilejul conferinței de aderare România - UE. La 14 decembrie 2004, Comisia Europeană confirmă, în cadrul celei de-a XII-a și ultime Conferințe Interguvernamentale de Aderare a României la UE, desfășurată la Bruxelles, închiderea provizorie a tuturor celor 31 de capitole de negociere, urmând ca decizia politică de închidere a negocierilor să fie pronunțată de Consiliul European, în cadrul reuniunii de iarnă.

Parlamentul European a votat, la 16 decembrie 2004, raportul referitor la progresele României pe calea aderării la Uniunea Europeană, recomandând semnarea Tratatului de aderare în primăvara anului 2005 și aderarea efectivă, împreună cu Bulgaria, la 1 ianuarie 2007.

Cu prilejul Consiliului European, din 17-18 decembrie 2004, liderii europeni au aprobat ca Tratatul de aderare a României și Bulgariei la UE să fie semnat în aprilie 2005, iar aderarea ca state cu drepturi depline a celor două țări să aibă loc în 2007, cu obligativitatea continuării reformelor și îndeplinirii angajamentelor asumate.

După primirea în Uniunea Europeană, România are reprezentanți în toate instituțiile europene, iar cetățenii săi beneficiază de drepturile conferite de cetățenia europeană.

Limba română a devenit una dintre limbile oficiale ale Uniunii Europene, toate documentele comunitare fiind traduse și în această limbă.

Iar de la 1 ianuarie 2019, România a preluat, pentru prima dată, președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Euro a împlinit 20 de ani

Moneda unică europeană a împlinit 20 de ani, bancnotele și monedele euro fiind introduse la data de 1 ianuarie 2002 în 12 țări, pentru un total de 308 milioane de cetățeni.

Potrivit Băncii Centrale Europene, aceasta a reprezentat cea mai amplă operațiune de substituire de monedă întreprinsă vreodată, care a implicat sectorul bancar, societățile de transport de valori, comerțanții cu amănuntul, firmele care administrează bancomatele și distribuitorii automate și, desigur, publicul larg.

Euro a fost distribuit băncilor și comerțanților cu amănuntul încă din luna septembrie 2001 pentru a evita blocajele ce pot apărea în timpul procesului de aprovizionare.

În consecință, în primele zile ale anului 2002, euro a fost disponibil într-un volum mare în toate sectoarele.

Până la data de 3 ianuarie, de la 96 % dintre aparatele de distribuire de numerar din zona euro se puteau retrage bancnote euro, iar la o săptămână după introducerea noii monede, peste jumătate din toate operațiunile cu numerar se efectuau în euro.

După o perioadă cu circulație simultană care, în unele țări, a durat până la două luni și în timpul căreia plățile puteau fi efectuate în euro sau în moneda națională, euro a devenit unica monedă oficială în zona euro la 1 martie 2002, până în prezent, 19 țări adoptând-o.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Negocierile de aderare la OCDE

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a anunțat că va începe discuțiile privind aderarea cu 6 state candidate, între care și România, ce și-a depus candidatura în urmă cu 18 ani.

Guvernul de la București a salutat decizia Consiliului OCDE privind lansarea negocierilor de aderare cu România, menționând că astfel România se apropie semnificativ de atingerea unuia dintre obiectivele sale strategice de politică externă, unanim împărtășit și asumat la cel mai înalt nivel.

Apartenența la OCDE va consolida profilul internațional și va asigura acces la expertiza unui organism internațional apreciat pentru calitatea studiilor economice și a evaluărilor politicilor publice.

Ea va oferi, totodată, oportunitatea de a participa în mod direct, alături de ceilalți membri, la stabilirea reglementărilor internaționale în domeniul bunei guvernante economice.

OCDE va elabora o foaie de parcurs pentru un complex proces de evaluare pre-aderare, dacă statul candidat va confirma că aderă la valorile, viziunea și prioritățile organizației.

Decizia OCDE de deschidere a negocierilor de aderare cu România este salutară, dar țara noastră trebuie să rămână angajată, cu energie și determinare, în atingerea obiectivului aderării la OCDE.

Etapă negocierilor va presupune o evaluare a alinierii României la instrumentele și bunele practici

ale OCDE, realizată de peste 20 de comitete tehnice ale organizației, în baza foii de parcurs.

Această etapă complexă și intensă va implica adoptarea unor măsuri într-un spectru larg de domenii, în spiritul valorilor OCDE și în beneficiul bunăstării cetățenilor.

Procesul de aderare va impulsiona continuarea reformelor interne și îmbunătățirea politicilor în toate domeniile de activitate economică și socială, cu accent pe guvernanta publică, investiții și fiscalitate, dezvoltare sustenabilă, protecția mediului și acțiunea climatică, integritate publică și politici anticorupție, educație, tranziție digitală.

În acest sens, Guvernul României și instituțiile sale sunt pregătite să coopereze activ cu structurile de lucru ale OCDE în vederea parcurgerii cât mai rapide a etapei negocierilor.

Alături de România, decizia de deschidere a negocierilor s-a referit și la Argentina, Brazilia, Bulgaria, Croația și Peru.

Decizia de intrare în OCDE este luată în unanimitate de Consiliul organizației care reunește cele 38 de state membre, care reprezintă principalele economii ale lumii, ce controlează peste 70 % din producția și comerțul de la nivel internațional și 90 % din nivelul mondial al investițiilor străine directe.

Aderarea la OCDE este un obiectiv strategic de politică externă, care a întrunit sprijinul transpartinic al guvernelor postdecembriste ale României, care și-a depus oficial candidatura pentru aderarea la OCDE în aprilie 2004.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Buletin elaborat de:

Lia Ioana CRIȘAN

**Consilier pentru Afaceri Europene,
Instituția Prefectului județului Timiș**

(e-mail: lia.crisan@prefecturatimis.ro)

Președinția rotativă a UE

Franța a preluat de la Slovenia, la 1 ianuarie 2022, președinția rotativă a Uniunii Europene pentru o perioadă de șase luni.

Statele membre care dețin președinția Uniunii lucrează împreună în grupuri de câte trei, numite "trio-uri", pentru o perioadă de 18 luni.

Trio-ul actual este format din Franța (ian.-iun. 2022), Cehia (iul.-dec. 2022) și Suedia (ian.-iun. 2023), conform site-ului <https://www.consilium.europa.eu/>.

Este a 13-a oară când Franța deține președinția UE, ultima dată fiind în iulie-decembrie 2008, scrie site-ul <https://www.lexpress.fr>.

Franța a ales ca deviză a președinției sale, sloganul "*Relansare, putere și apartenență*", iar ca logo un U și un E, albastru și roșu, traversate de o săgeată albă, simbol al "*ambției de a merge înainte*".

Președintele francez a stabilit ca obiectiv general al viitoarei președinții franceze a Consiliului UE, o Europă "*puternică în lume*", propunând reformarea spațiului Schengen pentru o mai bună protecție a frontierelor europene, și a criteriilor de la Maastricht.

Rezumând într-o frază obiectivul acestei președinții, se poate spune că trebuie să se treacă de la o Europă de cooperare în interiorul frontierelor noastre la o Europă puternică în lume, deplin suverană, liberă în alegerile sale și stăpână pe destinul său.

Președinția franceză este construită în jurul a trei mari domenii: **digital, tranziție ecologică și social**.

În privința digitalul, prioritatea președinției va fi reglementarea economică și abilitarea platformelor digitale, în special în fața discursului instigator la ură, cu reglementarea serviciilor și piețelor digitale.

Cu privire la tranziția ecologică, obiectivul va fi crearea unui preț al carbonului la granițele Uniunii Europene (UE) pentru produsele importate, iar legat de zona socială, prioritatea va fi stabilirea unei legislații europene privind salariul minim.

Președinția franceză conturează și o serie de obiective pe termen lung pentru Europa 2030: un nou model de creștere și investiții pentru UE și zona euro, valori europene, cu instrumente de protecție a democrațiilor statelor, extinderea programului Erasmus (tineret), o "Academie a Europei" care reunește în jur de o sută de intelectuali din 27 de țări și din toate domeniile, pentru a încuraja dezbaterea europeană (cultură) și dezvoltarea unei agenții comune de cercetare (sănătate) etc.

O atenție sporită va fi acordată și Conferinței pentru Europa, căci lucrările Conferinței se vor încheia în primăvara anului 2022.

Președinția Consiliului UE se asigură prin rotație, la fiecare șase luni, între statele membre ale UE, în decursul acestei perioade statul membru asigurând continuitatea agendei UE în cadrul Consiliului și conducând reuniunile acestei formațiuni.

Președinția are 2 misiuni principale - planificarea și conducerea reuniunilor din cadrul Consiliului și al grupurilor sale de pregătire și reprezentarea Consiliului în relațiile cu alte instituții ale UE.

*

Președintele francez a propus, în Parlamentul European, ca Europa și NATO să construiască "*o nouă ordine de securitate*" cu NATO în fața Rusiei.

În cadrul unei dezbateri în hemiciclu de la Strasbourg, președintele a explicat că valorile pe care a fost fondată UE – democrație, progres și pace – sunt în

prezent amenințate și a solicitat un angajament pentru „a le da o nouă viață”.

El a avertizat că sfârșitul statului de drept este începutul autoritarismului și a subliniat că UE trebuie să utilizeze dialogul pentru a-i recâștiga pe cei care „deviază” de la principiile democratice.

De aceea, Președinția franceză va acorda prioritate dosarelor legislative care îmbunătățesc calitatea locurilor de muncă, asigură salarii decente, reduc diferențele de remunerare între femei și bărbați, acordă drepturi lucrătorilor pe platforme online, combat discriminarea și garantează echilibrul de gen în consiliile de administrație ale întreprinderilor.

El a propus, de asemenea, includerea dreptului la avort în Carta drepturilor fundamentale a UE.

Președintele s-a referit, de asemenea, la provocările climatice, digitale și de securitate, domenii în care proiectele de lege ar trebui să avanseze în cursul acestui semestru.

În domeniul apărării, s-a subliniat că Europa trebuie să fie capabilă să anticipeze riscurile și să își garanteze propria siguranță, rămânând fermă în fața interferențelor și încercărilor de a destabiliza Europa, în special cele venite din Rusia, pedepsind efectiv pe cei care încalcă normele internaționale.

Următoarele săptămâni trebuie să conducă spre finalizarea unei propuneri europene care să construiască o nouă ordine de securitate și de stabilitate, o construcție între europeni, împărțită apoi cu aliații în cadrul NATO și negociată cu Rusia.

Europa trebuie să devină o putere culturală, democratică și educațională, avem forța și mijloacele necesare pentru a realiza acest lucru.

Comisia a subliniat faptul că securitatea europeană este contestată și a menționat parteneriatul strategic cu Africa, relațiile cu țările din Balcanii de Vest, precum și suveranitatea economică și tehnologică a Europei („să readucem tehnologia înapoi în Europa”) ca priorități pentru lunile următoare.

În ceea ce privește Regatul Unit, Comisia va da dovadă de bunăvoință, dar că UE are nevoie de un partener care să facă același lucru.

În reacțiile lor, liderii grupurilor politice au salutat prioritățile Franței, dar au adăugat și alte acțiuni necesare, inclusiv încetarea votului unanim în Consiliu în domeniul afacerilor externe pentru a putea răspunde ferm, printre altele, la „comportamentul președintelui Putin”, abordarea diferențelor de remunerare dintre bărbați și femei, și revizuirea Pactului fiscal.

Mai mulți vorbitori au solicitat progrese în ceea ce privește chestiunile legate de statul de drept referitoare la Ungaria și Polonia și au criticat sprijinul guvernului francez pentru includerea energiei nucleare în noua taxonomie verde.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Contract de finanțare privind Fondul de fonduri de capital de risc

Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Contractului de finanțare dintre Guvernul României și Fondul European de Investiții privind Fondul de fonduri de capital de risc pentru redresare din cadrul PNRR, semnat la București la 30.12.2021, a fost prezentate pentru consultare publică.

Srijinul financiar se acordă sub formă de finanțări nerambursabile și împrumuturi, pe baza planurilor naționale de redresare și reziliență transmise Comisiei Europene (COM) de către SM și aprobate prin decizii de punere în aplicare ale Consiliului.

Componenta 9 a PNRR include o serie de reforme și investiții menite să consolideze mediul de afaceri, între care și „Investiția 2 – Instrumente financiare pentru sectorul privat”.

Aceasta include mai multe subcomponente sub formă de instrumente financiare, de 1,25 miliarde euro.

Astfel, trei subcomponente sunt propuse a fi implementate prin compartimentul pentru România din cadrul programului InvestEU de către Fondul European de Investiții, denumit în continuare FEI și de către Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, denumită în continuare BERD, respectiv: Subcomponenta 2.1: *Garanția de portofoliu pentru Reziliență* - cu o alocare de 300 milioane euro, Subcomponenta 2.2: *Garanția de portofoliu pentru Acțiune climatică* - cu o alocare de 200 milioane euro și Subcomponenta 2.5: *Instrumentul financiar pentru investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor* - cu o alocare de 50 milioane euro.

De asemenea, două subcomponente sunt propuse a fi implementate prin încredințare directă: *Subcomponenta 2.3 pentru IMM-uri și întreprinderile cu capitalizare medie (mid-caps)* - Fondul de fonduri de capital de risc pentru redresare, cu o alocare de 400 milioane euro, prin semnarea unui contract de finanțare cu FEI și Subcomponenta 2.4 *Fond de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes*, cu o alocare de 400 milioane euro.

Sumele medii investite pe categorii de beneficiari finali, conform Componentei 9 din PNRR, pot fi estimate la 50.000-200.000 euro pentru start-up-uri, 200.000 – 3.000.000 euro pentru companii în stadii incipiente de creștere, 3.000.000 – 5.000.000 euro pentru întreprinderi în etape avansate de creștere, peste 5.000.000 euro pentru midcaps 5.000.000 – 20.000.000 euro pentru proiecte de tip energie regenerabilă sau biomasă.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Implementarea instrumentelor financiare pentru sectorul privat

Guvernul României și Fondul European de Investiții au semnat contractul de finanțare pentru implementarea instrumentelor financiare de investiții de capital (equity) finanțate prin Planul Național pentru Redresare și Reziliență.

Contractul prevede înființarea **Fondului de Fonduri pentru Redresare**, investiție finanțată printr-o contribuție de 400 milioane euro din Componenta 9 a PNRR, intitulată „Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare”.

Prin contract se anticipează că 20 de fonduri de investiții vor obține resurse sporite pentru a investi în firme și proiecte de infrastructură românești, inclusiv în domenii ca eficiența energetică sau energia regenerabilă.

Srijinul guvernamental poate, de asemenea, să ducă la atragerea de investitori privați în acest gen de investiții, sporind astfel capacitatea pieței și creând noi echipe specializate de management.

Se vor putea finanța, între altele, fonduri de venture capital, private equity, mezzanine, transfer de tehnologie sau specializate în infrastructură, iar în următoarele luni MIPE și FEI vor lansa apelul pentru expresii de interes pentru selectarea echipelor de management (intermediari financiari) și a fondurilor de investiții care vor primi alocări din Fondul de fonduri de capital de risc pentru Redresare.

Finanțările vor putea fi obținute de companiile românești – în prima fază, aproximativ 100 - numai de

la intermediarii financiari, pe măsura selectării acestora, cu respectarea criteriilor de eligibilitate și a cadrului de ajutoare de stat, specificate în apelul de selecție.

Structura fondului va permite mobilizarea de fonduri private, iar orice venituri ale lui sau ale instrumentelor financiare, inclusiv din rambursări, precum și profiturile obținute prin utilizarea fondurilor Mecanismului de redresare și reziliență, din care se scad remunerația administratorului fondului și a intermediarilor financiari, se vor utiliza pentru aceleași obiective de politică, inclusiv după 2026.

Elementele principale ale contractului sunt stabilirea alocării din PNRR pentru crearea Fondului de fonduri de Equity pentru Reziliență în cadrul FEI și a modului de vărsare a contribuției, strategia de investiții și de aplicare a principiului "Do No Significant Harm" („a nu prejudicia în mod semnificativ mediul”), pe durata PNRR și după 2026 (pentru utilizarea resurselor rambursate conform Reg. RRF) și delegarea FEI pentru a selecta și contracta intermediari financiari prin apel deschis de propuneri, care va fi aprobat ulterior de Comitetul de Investiții.

De asemenea, se stabilesc atribuțiile FEI cu privire la implementare, monitorizare, raportare, administrarea conturilor bancare și depozitelor, politica de risc și de cea de trezorerie, atribuțiile și regulile de funcționare ale Comitetului de Investiții ca organism de coordonare desemnat de Guvern, costurile și comisioanele de management plătitibile către FEI și utilizarea resurselor rambursate.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Schimbările climatice - principala provocare pentru UE

Parlamentul European și Comisia a publicat un Eurobarometru special comun privind viitorul Europei.

Nouă din zece tineri europeni sunt de acord că **lupta împotriva schimbărilor climatice poate contribui la îmbunătățirea propriei stări de sănătate și bunăstare** (91 % dintre cei cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani) și 87 % dintre toți respondenții împărtășesc, de asemenea, acest sentiment).

De asemenea, 81 % dintre respondenți se declară fericiți că locuiesc în UE, iar 68 % dintre europeni sunt de acord că **UE este un spațiu al stabilității într-o lume agitate, în timp ce 67 %** dintre europeni sunt de acord că proiectul UE oferă o **perspectivă de viitor pentru tinerii europeni**

Viitorul Europei

La începutul anului 2022 – desemnat **Anul european al tineretului** – sondajul evidențiază punctele de vedere ale tinerilor europeni cu privire la provocările cu care se confruntă Uniunea Europeană, alături de rolul-cheie pe care îl joacă tinerii în cadrul **Conferinței privind viitorul Europei**.

Dacă Sondajul Eurobarometru arată că 91 % dintre tineri consideră că combaterea schimbărilor climatice poate contribui la îmbunătățirea propriei stări de sănătate și bunăstare și 84 % dintre cei cu vârsta de minim 55 de ani susțin aceași idee.

Aproape unul din doi europeni (49 %) consideră **schimbările climatice drept principala provocare globală pentru viitorul UE**, și sprijină în integralitate obiectivele de mediu ale **Pactului verde european**:

88 % dintre europeni consideră că este important să crească ponderea energiei din surse regenerabile în economia noastră și să avem o eficiență energetică mai mare, în timp ce 80 % sunt de acord că este important ca Europa să devină primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050 și să promoveze creșterea pieței vehiculelor cu emisii zero și cu emisii scăzute.

Alte provocări globale viitoare evidențiate de respondenți includ **sănătatea** (34 %) și **migrația și strămuntarea forțată a populației** (menționate de aproximativ 30 %).

Existența unor standarde de viață comparabile (31 %) și a **unei politici comune în domeniul sănătății** (22 %) sunt două dintre cele mai utile aspecte pentru viitorul Europei.

De asemenea, europenii acordă prioritate unei mai mari **solidarități între statele membre** (21 %) și **independenței energetice** (20 %).

Atuurile, provocările și valorile UE

Cele mai menționate patru provocări cu care se confruntă UE sunt **inegalitățile sociale** (36 %), **șomajul** (32 %), urmate de problemele legate de **migrație** (31 %).

La fel ca în cazul provocărilor globale, **problemele de mediu și schimbările climatice** ocupă, de asemenea, un loc important pe lista provocărilor cu care se confruntă UE, menționate de 32 % dintre respondenți.

Europenii consideră că **respectarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept** (27 %) este atu-ul UE, urmat de **puterea sa economică, industrială și comercială** (25 %).

Pacea (49 %), **libertatea de opinie** (47 %), **egalitatea socială și solidaritatea** (45 %), precum și **toleranța și deschiderea față de alții** (44 %) sunt valorile cel mai bine reprezentate de UE – în comparație cu alte țări, potrivit respondenților.

Viața în Uniunea Europeană

Marea majoritate a europenilor sunt fericiți că trăiesc în UE (81 %) și în țara lor (89 %) și sunt mulțumiți de viața lor de familie (89 %).

Conferința privind viitorul Europei

Aproximativ 43 % dintre europeni afirmă că principalul beneficiu al implicării tinerei generații în conferință este de a se concentra asupra chestiunilor de interes pentru ei.

Alte beneficii ale rolului lor esențial în cadrul conferinței sunt **energia și motivația pentru reforme și schimbări** pe care le aduc (citate de 35 %), precum și **accentul pus pe sporirea relevanței viitorului Europei** pentru provocările cu care se confruntă societatea de astăzi (33 %).

Cetățenii europeni sunt în continuare interesați să contribuie la Conferința privind viitorul Europei și să participe la aceasta.

Deși răspunsul la un sondaj este mijlocul preferat de a face acest lucru, după cum indică mai mult de jumătate dintre europeni (59 %), aproape jumătate dintre europeni (46 %) și-ar putea imagina participarea la reuniuni în zona lor.

Participarea la **consultări online** (40 %), **prezentarea de idei și propuneri** politicienilor de la nivel european și național (39 %) și **participarea la evenimente** culturale și sportive europene legate de conferință (39 %) sunt următoarele cele mai atractive forme de implicare a cetățenilor.

În general, europenii consideră că **schimbările climatice și mediul** (44 %), **sănătatea** (40 %), precum și o **economie mai solidă, justiție socială și locuri de muncă** (40 %) sunt aspecte esențiale pentru conferință.

Se așteaptă în mod clar ca această conferință să conducă la rezultate tangibile.

Într-adevăr, respondenții ar fi mai motivați să participe la activitățile conferinței dacă ar fi convinși că participarea lor ar avea un impact real (53 %).

Vocea cetățenilor în UE

90 % dintre europeni sunt de acord că vocile cetățenilor UE ar trebui luate mai mult în considerare în deciziile referitoare la viitorul Europei.

55 % dintre europeni menționează votul la alegerile europene ca fiind una dintre cele mai eficiente modalități de a se asigura că vocile sunt auzite de factorii de decizie de la nivelul UE.

În paralel cu activitatea în curs a grupurilor de dezbateri ale cetățenilor, sondajul Eurobarometru 517 „Viitorul Europei”, oferă informații referitoare la opiniile și atitudinile europenilor cu privire la Conferința privind viitorul Europei și la principalele provocări.

Comandat în comun de Parlamentul European și de Comisie, sondajul a fost realizat între 16 septembrie și 17 octombrie 2021 (valul EB 96.1) în cele 27 de state membre ale UE.

Sondajul a fost realizat prin aproximativ 26.530 de interviuri față în față completat cu interviuri online.

Toți europenii își pot împărtăși ideile cu privire la modul de modelare a viitorului nostru comun pe **platforma digitală multilingvă** a Conferinței privind viitorul Europei.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Pregătirea universităților din UE pentru viitor

Astăzi, societatea europeană are nevoie mai mult ca oricând de contribuția universităților și a altor instituții de învățământ superior.

Europa se confruntă cu provocări majore, cum ar fi schimbările climatice, transformarea digitală și îmbătrânirea populației, într-un moment în care este lovită de cea mai mare criză sanitară mondială din ultimul secol și de consecințele sale economice.

Universitățile și întregul sector al învățământului superior se situează la intersecția dintre educație, cercetare și inovare și ocupă o poziție unică pentru a modela economii durabile și reziliente și a spori caracterul ecologic, inclusiv și digital al UE.

Cele două inițiative noi - o **Strategie europeană pentru universități** și o **propunere a Comisiei de recomandare a Consiliului privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficientă în domeniul învățământului superior**, vor sprijini universitățile în acest demers.

Universitățile europene incluzive și de excelență reprezintă atât o condiție, cât și o bază pentru modul nostru de viață european.

Prin propunerile Comisiei se urmărește aducerea cooperării transnaționale în învățământul superior la un nou nivel - valori comune, mobilitate sporită, un domeniu de aplicare mai larg și sinergie mai puternice etc. - pentru a construi o dimensiune cu adevărat europeană în învățământul superior.

Propunerile vor aduce beneficii întregului sector al învățământului superior și în primul rând studenților, care au nevoie de campusuri transnaționale moderne, cu acces facil la mobilitatea în străinătate, pentru a permite un parcurs școlar și o experiență europeană.

Împreună se poate aduce educația, cercetarea și inovarea în serviciul societății.

Alianțele europene pregătesc terenul, astfel încât, până la jumătatea anului 2024, bugetul european va sprijini 60 de astfel de entități, cu peste 500 de universități din întreaga Europă.

În fapt, Europa găzduiește aproape 5.000 de instituții de învățământ superior, 17,5 milioane de studenți din învățământul terțiar, 1,35 milioane de persoane care predau în învățământul terțiar și 1,17 milioane de cercetători.

Strategia urmărește să sprijine toate universitățile din Europa și să le permită să se adapteze la condițiile în schimbare, să prospere și să contribuie la reziliența și redresarea Europei.

Ea propune un set de acțiuni importante pentru a sprijini universitățile europene în vederea atingerii a patru obiective - consolidarea dimensiunii europene a învățământului superior și a cercetării, consolidarea universităților ca faruri ale modului nostru de viață european (prin acțiuni de sprijin axate pe carierele academice și de cercetare, pe calitatea și relevanța pentru competențe adaptate exigențelor viitorului, pe diversitate, incluziune, practici democratice, drepturi fundamentale și valori academice), capacitatea universităților ca actori esențiali ai schimbării în dubla tranziție verde și digital și consolidarea universităților ca vectori ai rolului și poziției de lider deținute de UE.

Propunerea Comisiei de recomandare a Consiliului urmărește să permită instituțiilor europene de învățământ superior să coopereze mai strâns și mai profund, să faciliteze punerea în aplicare a unor

programe și activități educaționale transnaționale comune, punerea în comun a capacităților și a resurselor sau acordarea de diplome comune.

Aceasta este o invitație adresată statelor membre de a lua măsuri și de a crea condițiile adecvate la nivel național pentru a permite o astfel de cooperare transnațională mai strânsă și durabilă, o punere în aplicare mai eficientă a activităților educaționale și de cercetare comune și a **instrumentelor Spațiului european al învățământului superior (Bologna)**.

Propunerea va facilita fluxul de cunoștințe și va construi o legătură mai puternică între educație, cercetare și comunitățile industriale inovatoare.

Obiectivul este, în special, de a sprijini furnizarea de oportunități de învățare de înaltă calitate pe tot parcursul vieții pentru toți, cu accent pe aptitudinile și competențele cele mai necesare pentru a face față cerințelor economice și societale actuale.

Dimensiunea europeană a învățământului superior și a cercetării va fi consolidată **prin patru inițiative emblematiche** până la jumătatea anului 2024:

- **Extinderea la 60 de universități europene**, cu peste 500 de instituții de învățământ superior până la jumătatea anului 2024, cu un buget indicativ Erasmus + în valoare totală de 1,1 miliarde euro pentru perioada 2021-2027.

Scopul este de a dezvolta și de a împărtăși o cooperare structurală, durabilă și sistemică comună pe termen lung în domeniul educației, cercetării și inovării, creând campusuri interuniversitare europene în care studenții, personalul și cercetătorii din toate regiunile Europei să se poată bucura de mobilitate neîntreruptă și să poată crea noi cunoștințe împreună, dincolo de granițele dintre țări și discipline.

- Depunerea de eforturi în vederea elaborării unui **statut juridic pentru alianțele instituțiilor de învățământ superior**, care să le permită acestora să își pună în comun resursele, capacitățile și punctele forte, cu un proiect-pilot Erasmus+ începând din 2022.

- Depunerea de eforturi în vederea unei **diplome europene comune pentru a recunoaște valoarea experiențelor transnaționale** în ceea ce privește calificările obținute de studenți în învățământul superior și pentru a reduce birocrăția în ceea ce privește realizarea programelor comune.

- **Extinderea inițiativei privind legitimația europeană de student** prin lansarea a unui identificator european unic al studenților, disponibil pentru toți studenții mobili în 2022 și pentru toți studenții din universitățile din Europa până la jumătatea anului 2024, pentru a facilita mobilitatea la toate nivelurile.

Reamintim că intenția de a iniția crearea în comun a unei agende de transformare pentru învățământul superior a fost anunțată în comunicarea **„Realizarea Spațiului european al educației până în 2025”** și în **Concluziile Consiliului privind noul Spațiu european de cercetare - SEC**, fiind identificată și în **Rezoluția privind „un cadru strategic pentru cooperarea în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)”**.

Agenda politică privind SEC anexată la **Concluziile Consiliului privind viitoarea guvernare a Spațiului european de cercetare**, sprijină acțiunile relevante pentru universități.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Declarația privind drepturile și principiile digitale

Comisia propune Parlamentului European și Consiliului semnarea unei **declarații cu privire la drepturile și principiile care vor ghida transformarea digitală a UE**.

Scopul acestui proiect de declarație privind drepturile și principiile digitale este de a le oferi cetățenilor o referință clară cu privire la genul de transformare digitală pe care îl susține Europa.

Declarația va fi și un ghid privind noile tehnologii destinat factorilor de decizie și întreprinderilor.

Drepturile și libertățile consacrate în cadrul juridic și valorile europene care sunt expresia principiilor trebuie respectate în mediul online și offline.

Odată ce va fi aprobată în comun, declarația va defini și abordarea în materie de transformare digitală pe care o va promova UE în întreaga lume.

Căci UE dorește tehnologii sigure, care să fie în slujba oamenilor și care să funcționeze respectând drepturile și valorile.

De asemenea, se vrea ca toți cetățenii să aibă posibilitatea și mijloacele de a participa activ la societățile noastre tot mai digitalizate.

Totodată, europenii trebuie să știe că prin simplul fapt că locuiesc, studiază, lucrează sau desfășoară activități economice în Europa, se pot bizui pe o conectivitate de vârf, pe un acces neîntrerupt la serviciile publice și la un spațiu digital sigur și echitabil.

Declarația privind drepturile și principiile digitale stabilește, o dată pentru totdeauna, că faptele considerate ilegale offline ar trebui să fie ilegale și online – principiu care trebuie promovat ca pe un standard demn de urmat de către întreaga lume.

Proiectul de declarație vizează drepturi și principii esențiale pentru transformarea digitală, cum ar fi punerea accentului pe indivizi și pe drepturile lor, sprijinirea solidarității și a incluziunii, asigurarea libertății de alegere online, încurajarea participării la spațiul public digital, îmbunătățirea siguranței, a securității și a

capacității de acțiune a persoanelor și promovarea unui viitor digital durabil.

Aceste drepturi și principii ar trebui să îi însoțească pe cetățenii UE în viața lor de zi cu zi: conectivitate digitală de mare viteză și la prețuri abordabile pretutindeni și pentru toți, săli de clasă bine dotate și cadre didactice cu competențe digitale, acces neîntrerupt la serviciile publice, un mediu digital sigur pentru copii, deconectarea după programul de lucru, obținerea de informații ușor de înțeles cu privire la impactul produselor noastre digitale asupra mediului, controlarea modului în care sunt utilizate datele lor cu caracter personal și cu cine sunt partajate.

Declarația se întemeiază pe dreptul UE, de la tratate la Carta drepturilor fundamentale, dar și pe jurisprudența Curții de Justiție.

Experiența dobândită cu ocazia adoptării **Pilonului european al drepturilor sociale** a fost folosită în acest sens, respectiv ideea că accesul la internet constituie un nou drept al omului.

Promovarea și punerea în aplicare a principiilor stabilite în declarație va constitui un angajament politic comun și o responsabilitate comună atât la nivelul Uniunii, cât și la nivelul statelor membre, în limitele competențelor lor respective.

Pentru a se asigura că declarația va produce efecte concrete pe teren, Comisia a propus în să monitorizeze progresele, să evalueze lacunele și să formuleze recomandări de acțiuni prin intermediul unui raport anual privind „**Stadiul îndeplinirii obiectivelor deceniului digital**”.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

258 milioane euro pentru sprijinirea infrastructurilor de conectivitate digitală

Comisia a lansat primele **cereri de propuneri** în cadrul componentei digitale a **Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE – Digital)**.

Cu un buget planificat de 258 milioane euro, cererile de propuneri au scopul de a îmbunătăți infrastructurile de conectivitate digitală în întreaga Uniune, în special rețelele la nivel de gigabit și 5G, și de a contribui la transformarea digitală a Europei.

Comisia va cofinanța acțiuni menite să asigure conectivitatea la rețele 5G pentru principalele rute de transport și furnizorii de servicii esențiale din comunitățile locale, precum și acțiuni de implementare sau modernizare a rețelelor magistrale pe baza tehnologiilor avansate.

Cererile de propuneri se vor concentra, de asemenea, asupra serviciilor agregate în **cloud (cloud federation)** de conectare a infrastructurilor, asupra infrastructurilor magistrale pentru **portaluri digitale mondiale (în cadrul strategiei Global Gateway)**, cum ar fi cablurile submarine, precum și asupra acțiunilor pregătitoare pentru crearea de platforme digitale operaționale pentru infrastructurile de transport și energetice din întreaga UE.

Toate acestea se succed adoptării, în decembrie 2021, a primului **program de lucru pentru MIE Digital**, care alocă o finanțare de peste 1 miliard euro pentru perioada 2021-2023.

Cererile de propuneri din cadrul MIE – Digital sunt deschise în principal entităților, inclusiv întreprinderilor comune, stabilite în statele membre și în țările sau teritoriile de peste mări.

Candidații interesați pot afla mai multe despre procesul de depunere a candidaturii, de evaluare și de atribuire în **ziua de informare online**.

A doua generație a **componentei digitale a Mecanismului pentru interconectarea Europei (programul MIE-2) (2021-2027)** se bazează pe cea anterioară, care a sprijinit infrastructurile și serviciile digitale transfrontaliere, precum și accesul gratuit la internet pentru comunitățile locale prin intermediul inițiativei **WiFi4EU** din 2014-2020.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Actul privind serviciile digitale

O mare majoritate a deputaților europeni au votat în favoarea **Actului legislativ privind serviciile digitale**, după ce au introdus modificări importante.

Actul privind serviciile digitale (DSA) este o legislație orizontală pentru piața unică digitală, cu cerințe de transparentă și obligații proporționale cu dimensiunea furnizorului de servicii (platforme social media, platforme marketplace).

Cel mai semnificativ amendament a fost depus de Tracking-free Ads Coalition, un grup multipartit care susține interzicerea reclamelor țintite.

Încercarea lor de a obține o interdicție totală nu a avut succes, dar s-a ajuns la un compromis pentru a interzice vizarea minorilor.

Coaliția a reușit să treacă cu succes și amendamente care extind reguli aplicate în textul inițial doar la datele personale sensibile, cum ar fi convingerile politice și religioase și orientarea sexuală.

DSA instituie un mecanism de „notificare și acțiune”, precum și garanții pentru eliminarea produselor, serviciilor sau conținutului ilegal online.

Furnizorii de servicii de găzduire ar trebui să dea curs acestor notificări, *„fără întârzieri nejustificate, ținând seama de tipul de conținut ilegal notificat și de caracterul urgent al măsurilor care trebuie luate”*.

S-au inclus și garanții mai puternice pentru a se asigura că notificările sunt prelucrate nearbitrar și nediscriminatoriu, cu respectarea drepturilor fundamentale, inclusiv a libertății de exprimare.

Platformele marketplace trebuie să se asigure că consumatorii pot cumpăra produse sigure online.

Astfel, au consolidat obligația de a trasa comercianții (principiul „cunoaște-ți clientul”).

Platformele online foarte mari (VLOP) vor fi supuse unor obligații specifice din cauza riscurilor caracteristice pe care le prezintă privind diseminarea conținutului ilegal și a conținutului dăunător.

DSA va contribui la combaterea conținutului dăunător (chiar și legal) și a răspândirii dezinformării.

În acest scop, va include dispoziții privind evaluările obligatorii ale riscurilor, măsurile de atenuare a riscurilor, auditurile independente și transparenta așanumitelor „sisteme de recomandare” (algoritmi care determină ce văd utilizatorii).

Votul arată că cetățenii UE doresc un regulament digital ambițios, adecvat pentru viitor.

Platformele online au devenit din ce în ce mai importante în viața de zi cu zi, generând noi oportunități, dar și noi riscuri.

Este o datorie ca să se asigure că ceea ce este ilegal offline este ilegal online.

Parlamentul a introdus mai multe modificări la propunerea Comisiei, inclusiv în scutirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici de anumite obligații prevăzute în Actul legislativ privind serviciile digitale și în publicitatea direcționată.

Textul prevede o alegere transparentă și informată pentru destinatarii serviciilor digitale, inclusiv despre modul în care datele lor vor fi monetizate.

Procesul prin care destinatarul refuză să își dea consimțământul nu va fi mai complicat sau mai îndelungat decât cel de acordare a consimțământului.

În cazul în care destinatarul refuză să își dea consimțământul sau și-au retras consimțământul, destinatarii li se vor oferi alte opțiuni pentru a accesa platforma online, inclusiv opțiuni bazate pe publicitate fără urmărire.

De asemenea, tehnicile de direcționare sau de amplificare care implică date cu caracter personal ale minorilor în scopul afișării publicității vor fi interzise, precum și vizarea grupurilor vulnerabile persoanelor fizice pe baza unor categorii speciale de date.

Legat de despăgubiri, trebuie să existe dreptul de a se solicita despăgubiri pentru orice daune suferite în urma nerespectării de către platforme a obligațiilor de diligență care le revin.

Platformelor online ar trebui să li se interzică și să utilizeze tehnici de înșelare sau de incitare pentru a influența comportamentul utilizatorilor prin elemente de design manipulator („dark patterns”).

Totodată, ar trebui să existe mai multe opțiuni în domeniul ierarhizării bazate pe algoritmi, iar platformele foarte mari ar trebui să furnizeze cel puțin un sistem de recomandare nebazată pe crearea de profiluri.

Alte amendamente aprobate se referă la necesitatea ca furnizorii să respecte în termenii și condițiile lor libertatea de exprimare, precum și libertatea și pluralismul mass-media, precum și o nouă dispoziție privind dreptul de utilizare și de plată a serviciilor digitale în mod anonim.

Textul aprobat de Parlament va fi utilizat ca mandat de negociere cu președinția franceză a Consiliului, care reprezintă statele membre.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Conținutul digital și vânzarea de bunuri

La 1 ianuarie 2022, au intrat în vigoare noi norme în UE privind conținutul digital și vânzarea de bunuri, astfel încât consumatorilor și agenților economici le va fi mai ușor să cumpere și să vândă conținut digital, servicii și bunuri digitale din și în întreaga UE.

În cazul unor probleme sau defecte legate de conținutul digital, de serviciile digitale sau de produsele inteligente, consumatorii vor avea de acum aceleași drepturi ca în cazul oricăror alte bunuri, indiferent de locul din care au cumpărat bunurile și serviciile.

Normele armonizate consolidează drepturile consumatorilor și vor încuraja companiile să își vândă bunurile și serviciile în întreaga UE, oferind securitate juridică, ajutând consumatorii în tranzacțiile zilnice.

Prin noile norme, consumatorii vor fi protejați atunci când conținutul digital (de exemplu, muzică sau software descărcate) și serviciile digitale sunt defectuoase, aceștia având dreptul legal la o soluție (ex. o reducere de preț sau rezilierea contractului și rambursarea sumei plătite).

Directiva privind vânzarea de bunuri le va asigura consumatorilor același nivel de protecție în întreaga UE – și atunci când își fac cumpărăturile online și atunci când cumpără dintr-un magazin – și va acoperi toate bunurile, inclusiv bunurile cu componente digitale (de exemplu, un frigider inteligent).

Noile norme mențin perioada minimă de garanție de doi ani și prevăd o perioadă de un an pentru inversarea sarcinii probei în favoarea consumatorului, ceea ce, în practică, înseamnă că, în primul an, va fi datoria vânzătorului să dovedească că bunul nu a fost defect încă de la început.

Majoritatea statelor membre au transpus integral atât Directiva privind conținutul digital, cât și Directiva privind vânzarea de bunuri.

Astfel, în România, **Ordonanța de urgență nr. 141 din 28 decembrie 2021** vizează anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale (transpune prevederile Directivei 2019/770).

Printre „măsurile corective în caz de neconformitate” menționate în ordonanță, amintim cea prin care „consumatorul are dreptul la aducerea în conformitate a conținutului digital sau a serviciului

digital, la o reducere proporțională a prețului sau la încetarea contractului...”, respectiv „consumatorul are dreptul la aducerea în conformitate a conținutului digital sau a serviciului digital, cu excepția cazului în care acest lucru ar fi imposibil sau ar impune comerciantului costuri care ar fi disproporționate...”

Ordonanța prevede sancțiuni cu amendă între 5.000 și 50.000 de lei pentru contravenții, constatarea acestora și aplicarea penalizărilor fiind făcută de reprezentanții ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor (ANPC).

Ordonanța de urgență nr. 140 din 28 decembrie 2021 vizează anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri (transpune prevederile Directivei 2019/771).

Bunurile la care face referire această ordonanță pot fi și „bunuri cu elemente digitale”, iar Ordonanța prevede că ANPC se va ocupa de informarea consumatorilor sau, mai precis, va „întreprinde măsurile necesare astfel încât consumatorilor să le fie puse la dispoziție informațiile privind drepturile pe care le au în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, precum și informațiile privind mijloacele de exercitare acestora”, putând constata contravențiile și aplica amenzi cuprinse între 5.000 și 25.000 de lei.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Afaceri în IT, industrii creative, turism, sănătate sau energie

Studentii din cadrul Universității Politehnica Timișoara și din alte universități din Regiunea Vest, care doresc să înființeze un start-up în oricare din regiunile țării, mai puțin București-Ilfov, se pot înscrie în cadrul StartUPT, cel mai nou accelerator de afaceri finanțat din fonduri europene prin Programul Operațional Capital Uman în cadrul liniei de finanțare „Innotech Student”.

În cadrul proiectului implementat de Universitatea Politehnica Timișoara, în parteneriat cu www.fonduri-structurale.ro, se caută idei ce trebuie să facă parte din domenii precum IT, industrii creative, turism, sănătate, energie.

Pentru înscriere, solicitantul trebuie să fie înmatriculat într-o instituție de învățământ superior (cel puțin în anul II de licență) în cadrul Universității Politehnica Timișoara sau în alte universități din Regiunea Vest, să aibă domiciliul/reședința în una din regiunile mai puțin dezvoltate ale României (Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest, Centru, Nord-Est, Nord-Vest, Sud-Est), să vrea să înființeze o afacere în unul din sectoarele economice cu potențial competitiv în una din aceste regiuni și să nu fi urmat un curs de „Competențe antreprenoriale” cofinanțat din fonduri nerambursabile.

Etapele proiectului:

I. În primă fază se vor derula cursuri online gratuite de antreprenoriat certificate ANC pentru cel puțin 341 de studenți și doctoranzi din toate regiunile mai puțin dezvoltate care vor să își înființeze o afacere în **sectoarele economice cu potențial competitiv**.

II. După finalizarea cursurilor, se va organiza o competiție de planuri de afaceri, în cadrul căreia se vor

selecta 26 de antreprenori care vor primi până la 60.000 de euro pentru afacerea lor.

În cadrul concursului se cor selecta 13 afaceri care vor primi finanțare de 40.000 de euro și 13 afaceri vor fi finanțate cu 60.000 de euro

III. Antreprenorii selectați vor fi sprijiniți prin servicii personalizate de mentorat în antreprenoriat și inovație digitală.

De asemenea, aceștia vor urma un stagiul de practică într-o întreprindere cu activitate similară.

IV. După finalizarea pașilor de mai sus, se va putea înființa afacerea și începe activitatea, beneficiarul finanțării având un an la dispoziție pentru dezvoltarea ei - cu ajutorul finanțării primite conform planului de afacere - ca apoi, timp de 6 luni, să se asigure sustenabilitatea afacerii prin forțe proprii.

Mai multe informații despre proiect se regăsesc pe pagina dedicată acestuia sau prin întrebări la email la antreprenoriat@fonduri-structurale.ro.

„StartUPT” (POCU/829/6/13/140550) este un proiect finanțat din fonduri europene, mai exact din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) în cadrul liniei de finanțare „Innotech Student”.

(Sursa: www.fonduri-structurale.ro)

Securitatea datelor personale în era „smart”

Prezentăm, în continuare, un scurt ghid practic pentru înțelegerea riscurilor și protejarea datelor personale într-o epocă în care toate datele noastre trec prin telefon.

Conceptul de telefonie convențională s-a dezvoltat și metamorfozat în pas cu transformările tehnologice, ofertele fixe și mobile puse la dispoziție în prezent de furnizorii de servicii de comunicații electronice înglobând osmotic pachete care cuprind servicii de voce și sms, internet sau televiziune.

Această evoluție a adus cu sine și noi provocări legate de necesitatea de a proteja adecvat datele personale prelucrate în cadrul acestor servicii.

Primul pas în securizarea datelor personale îl constituie buna cunoaștere a prevederilor contractului și a politicilor de confidențialitate și cookie-uri.

În al doilea rând, este **securitatea dispozitivelor utilizate și a aplicațiilor** (a serviciilor „over the top” - OTT, cum ar fi aplicațiile de comunicații „neconvenționale” ca Signal sau WhatsApp).

„Suprapunerea” între telefonie mobilă „clasică” și serviciile de internet prin utilizarea dispozitivelor cunoscute sub denumirea de „smartphone” (telefon „inteligent”) a adus cu sine beneficii incommensurabile, dar și provocări de securitate pe măsură.

Dincolo de valoarea lor comercială, smartphone-urile în sine sunt aidoma unei casete de valori, funcționând la propriu ca un portmoneu virtual și un depozitar de informații confidențiale, inclusiv date personale, care constituie un bun extrem de valoros.

În imediata proximitate a telefoanelor și tabletelor se află alte dispozitive „inteligente”, precum televizoarele, echipate cu sistem de operare, aplicații, cameră, microfon, conexiune internet etc., sau difuzoarele/ speakers care integrează asistenți virtuali ca Amazon Alexa, Apple Siri sau Google Assistant, capabile, printre altele, să gestioneze o pletoară de echipamente de tip „smart home” (casă „inteligentă”).

Accesul la internet al dispozitivelor, în special prin intermediul aplicațiilor și navigatoarelor web, poate deschide o adevărată cutie a Pandorei, care conține viruși informatici, malware sau tehnologii de urmărire/tracking online.

Relația contractuală și gestionarea aspectelor privind protecția datelor

În momentul semnării contractului de achiziționare a unor servicii de telefonie, internet sau televiziune, cumpărătorul trebuie să acorde o mare atenție prevederilor acestuia și a oricăror aspecte privind protecția datelor, de regulă prezente distinct în informări sau politici de confidențialitate/cookie-uri.

Deși furnizarea propriu-zisă a serviciilor are ca bază contractul, furnizorul poate utiliza și alte temeuri legale pentru prelucrarea datelor cu caracter personal ale clientului, conform legislației europene și naționale în domeniu, printre acestea numărându-se și consimțământul și interesele legitime.

În cazul în care furnizorul utilizează consimțământul ca temei legal pentru unele prelucrări (marketing, studii de piață, sondaje de opinie, includerea în Registrul de abonați), acordarea acestuia nu trebuie să fie amalgamată printre prevederile contractului, ci trebuie prezentată în mod distinct și granular pentru fiecare tip de prelucrare în parte.

Prelucrările bazate pe interese legitime

Dacă furnizorul de servicii de comunicații electronice utilizează ca temei legal interesele legitime (de exemplu, în scop de marketing direct, pentru includerea în Registrul de abonați, asigurarea securității și prevenirea fraudei/raportarea către și consultarea Prevenel, prevenirea furtului de identitate) este necesar ca persoana vizată de aceste prelucrări (cumpărătorul) să își manifeste dreptul la opoziție, în cazul în care nu dorește ca datele sale personale să fie prelucrate în scopurile respective.

Pentru ca dreptul la opoziție să poată fi pus în practică (operatorul să înceteze prelucrarea datelor personale), este necesar ca interesele și drepturile persoanei vizate să prevaleze asupra furnizorului, iar solicitantul să expună în cererea de exercitare a dreptului la opoziție motivele pentru care se opune.

În cazul prelucrărilor în scop de marketing direct, interesele persoanei vizate vor prevala, iar furnizorul, în calitate de operator de date personale, va trebui să dispună necondiționat încetarea acestor prelucrări dacă primește o cerere de exercitare a dreptului la opoziție.

În situația în care persoana vizată va formula o cerere de opoziție la prelucrările bazate pe interese legitime, interesele furnizorului vor prevala, iar prelucrările de date pot continua în ciuda opoziției.

Dacă clientul nu este de acord de la bun început cu una sau mai multe prelucrări de date personale bazate pe un interes legitim, cererea de exercitare a dreptului la opoziție trebuie înaintată operatorului preferabil în momentul încheierii contractului de furnizare a serviciilor sau cât mai curând posibil.

Operatorul este obligat de legislația în materie să ia în considerare cererea de opoziție oricând mai târziu, în situația în care clientul acceptă inițial o astfel de prelucrare de date, dar se răzgândește ulterior.

Pe lângă dreptul de a se opune, cu privire la prelucrările de date personale bazate pe interese legitime, Regulamentul UE 2016/679 (cunoscut drept „GDPR”) conferă persoanelor vizate, acolo unde este aplicabil, și drepturile de acces, rectificare, ștergere, restricționarea prelucrării, de a nu face obiectul unei decizii bazate exclusiv pe prelucrarea automată.

Termenul legal de răspuns al unui operator la o cerere de exercitare a drepturilor conferite persoanelor vizate în baza legislației privind protecția datelor este de cel mult o lună de la data primirii cererii.

Conform GDPR, persoana vizată are dreptul de a depune o plângere la o autoritate de supraveghere - în România, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDPC) - în situația în care consideră că prelucrarea datelor sale personale încalcă prevederile legale privind protecția datelor sau se poate adresa instanțelor de judecată.

Includerea în Registrul de abonați

Operațiunile de prelucrare a datelor personale pentru același scop pot fi efectuate de operatori distincți în baza unor temeuri legale diferite.

De exemplu, includerea în Registrul de abonați (care implică furnizarea publică a unor informații/date personale ca numele, prenumele, adresa, numărul de telefon) este o prelucrare pentru care operatorii precum Orange Romania SA („Orange”), Vodafone Romania SA („Vodafone”) sau Telekom Romania Mobile Communications SA („Telekom”) utilizează ca temei legal interesele legitime, în timp ce RCS&RDS SA („RCS&RDS”) utilizează consimțământul.

În cazul includerii în Registrul abonaților efectuată în baza intereselor legitime, dacă nu se dorește acest lucru de la bun început, este preferabil ca exercitarea dreptului la opoziție să se desfășoare odată cu încheierea/semnarea contractului sau în termen de 45 de zile lucrătoare de la această dată.

Dacă clientul nu se opune în termen, datele sale sunt incluse în Registrul de abonați al operatorului și pot fi transferate unor terți furnizori de registre ale abonaților (cărți de telefon letrice sau electronic) și de servicii de informații cu privire la abonați.

Drepturile la opoziție și la ștergere (precum și cele de acces, rectificare sau restricționarea prelucrării) pot fi oricând exercitate și după acest termen.

În principiu, este bine ca aceste cereri să fie transmise responsabilului cu protecția datelor pe adresele puse la dispoziție în cadrul politicilor de confidențialitate ale operatorului (de regulă prin email, poștă sau prin intermediul unor formulare speciale de pe website-ul furnizorului).

Dacă includerea în Registrul abonaților este efectuată de operator în baza consimțământului, iar clientul nu dorește ca datele sale personale să figureze în Registru, acesta trebuie să nu își dea acordul.

În situația în care clientul își dă inițial consimțământul pentru includerea datelor sale în Registrul abonaților și după aceea se răzgândește, poate să își retragă mai târziu consimțământul, fără ca acest fapt să afecteze legalitatea prelucrării efectuate până în momentul retragerii.

Sistemul Preventel

Preventel este un sistem dezvoltat de operatorii de telefonie Vodafone, Orange și Telekom și constă în principal într-o bază de date care conține informații cu privire la clienții care nu își îndeplinesc obligațiile de plată a serviciilor contractate sau comit fraude.

În general, pentru raportarea către și consultarea bazei de date Preventel, operatorii telecom utilizează ca teme legal interesele legitime de a preveni fraudă/a se proteja, însă pentru alte operațiuni poate fi utilizat și consimțământul.

Compania Vodafone utilizează interesele legitime pentru operațiunile de raportare către acest sistem și de consultare a riscurilor generate de Preventel, dar utilizează consimțământul ca teme legal atunci când *„interogarea sistemului Preventel reprezintă o componentă în calculul punctajului de bonitate (scoring) sau în luarea unei decizii automatizate cu privire la eligibilitatea pentru un anumit serviciu/produs”*.

Securitatea dispozitivelor

Securitatea fizică a smartphone-urilor este extrem de importantă, pierderea sau furtul ducând la pierderea confidențialității ori la pagube materiale.

De aceea, printre cele mai importante măsuri care trebuie luate în considerare sunt stabilirea unui cod PIN (care să îl înlocuiască pe cel implicit) pentru a proteja cartela SIM și schimbarea regulată a acestui cod, criptarea dispozitivului cu o parolă suficient de complexă (de exemplu utilizarea unui șir de 13 caractere alfanumerice care să alterneze litere mari, litere mici, numere, semne de punctuație), închiderea automată a dispozitivului imediat sau după un timp scurt de neutilizare (5 minute), configurarea unei soluții de ștergere la distanță a dispozitivului în cazul pierderii sau furtului, utilizarea de folii de confidențialitate.

Securitatea informațiilor și protecția datelor personale în contextul utilizării telefoanelor „inteligente” constituie o provocare complexă și necesită, pe lângă

măsuri minime obligatorii de securitate, și o vigilență a utilizatorului și deprinderea unor bune practici.

Câteva recomandări care pot contribui la realizarea unui nivel minim de protecție vizează utilizarea unui Virtual Private Network (VPN) (protejează confidențialitatea utilizatorului în principal față de furnizorul de servicii de internet, care, astfel, nu îi mai poate urmări decât limitat activitatea online), înlocuirea parolei implicite a modemului prin care se accesează internetul Wi-Fi cu o parolă complexă și schimbarea regulată a acesteia, închiderea conexiunilor Wi-Fi și bluetooth ale telefonului în timpul deplasărilor sau când nu este absolut necesară utilizarea lor, instalarea unor programe antivirus și antimalware care să își facă actualizări automat și regulat, neaccesarea de linkuri suspecte sau din surse necunoscute, efectuarea de actualizări automate și regulate ale sistemului de operare și, de asemenea, alegerea unui sistem de operare open source (Ubuntu, Linux) este preferabil unuia „închis”, cum ar fi Android (Google) sau iOS (Apple) cel puțin din rațiuni legate de transparență.†

Securitatea aplicațiilor

Aplicațiile sunt considerate una dintre cele mai slabe verigi de securitate conținând vulnerabilități care pot fi exploatate de actori rău intenționați precum hackerii pentru furtul de informații confidențiale.

Utilizarea aplicațiilor presupune un ecosistem complex în care sunt efectuate extensiv prelucrări de date cu caracter personal, printre care urmărirea online și profilarea utilizatorilor prin folosirea tehnologiilor de tip cookie sau utilizarea de resurse cu acces comun de tip cloud, localizate în țări considerate ca neadecvate pentru transferul internațional de date personale.

Printre chestiunile care trebuie avute în vedere cu privire la alegerea și utilizarea aplicațiilor, se numără și studierea politicilor de confidențialitate și cookie-uri, a termenilor și condițiilor de utilizare, precum și analiza „reputației” pe care o au aceste aplicații cu privire la confidențialitate și protecția datelor în rândul profesioniștilor în acest domeniu, preferarea aplicațiilor open source, descărcarea doar de pe site-ul oficial al dezvoltatorului sau dintr-un „store” oficial, acordarea cu parcimonie a permisiunilor (de exemplu utilizarea locației), configurarea aplicațiilor astfel încât să își facă actualizări automate și regulate, închiderea automată a aplicațiilor imediat după ieșirea din acestea sau după un scurt timp de neutilizare (5 minute), folosirea unui PIN/parole pentru fiecare accesare, utilizarea autentificării prin doi factori, ștergerea aplicațiilor neutilizate și închiderea conturilor, dacă este cazul.

De asemenea, aplicațiile trebuie să ofere criptarea comunicațiilor în tranzit între servere și dispozitivele utilizate și stocarea datelor în formă criptată pe servere iar în cazul în care este vorba despre informații confidențiale (inclusiv date cu caracter personal), este preferabilă utilizarea unor aplicații standalone celor în cloud.

În cazul unor servicii neprietenoase cu confidențialitatea (de exemplu platforme social media care folosesc intruziv tehnologii de urmărire online sau efectuează transferuri internaționale de date către țări neadecvate), acestea ar trebui accesate doar atunci când este strict necesar, mai degrabă prin intermediul unui browser (dacă este posibil, utilizat exclusiv consultării respectivelor servicii/platforme), decât prin descărcarea aplicației dedicate.

(Dinu Gherman, specialist Data Protection)

(Sursa: www.euractiv.ro)

Internetul obiectelor destinat consumatorilor

Comisia Europeană a publicat rezultatele anchetei sale sectoriale în domeniul concurenței privind internetul obiectelor destinat consumatorilor (IoT).

Raportul final și documentul de lucru al serviciilor Comisiei care îl însoțește identifică potențialele preocupări în materie de concurență pe piețele în creștere rapidă ale produselor și serviciilor legate de internetul obiectelor din Uniunea Europeană.

Sectorul internetului obiectelor destinat consumatorilor devine parte din viața noastră zilnică.

Constatările finale ale anchetei sectoriale confirmă preocupările identificate în raportul preliminar.

Aceasta este o piață cu bariere mari la intrare, cu puțini actori integrați pe verticală și cu preocupări legate de accesul la date, interoperabilitate sau practici de exclusivitate, printre altele.

De aceea, rezultatele anchetei sectoriale pot oferi orientări cu privire la viitoarea activitate de asigurare a respectării legislației și de reglementare a Comisiei, stimulând întreprinderile să abordeze în mod proactiv aceste preocupări.

Documentele publicate prezintă constatările Comisiei, care țin seama și de observațiile primite în cadrul consultării publice cu privire la raportul preliminar și confirmă concluziile publicate atunci.

Observațiile includ contribuții din partea părților interesate, cum ar fi principalii actori ai internetului obiectelor destinat consumatorilor, producătorii de dispozitive inteligente, furnizorii de servicii de conținut creativ, asociațiile sau operatorii de telecomunicații.

Principalele constatări ale anchetei sectoriale privind internetul obiectelor destinat consumatorilor se referă la unele elemente, menționate și în raportul preliminar - caracteristicile produselor și serviciilor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor, caracteristicile concurenței pe aceste piețe și principalele domenii de preocupări potențiale exprimate de părțile interesate în legătură cu funcționarea actuală a piețelor internetului obiectelor destinat consumatorilor, precum și cu perspectivele de viitor.

În plus, există o tendință de creștere a disponibilității asistenților vocali ca interfețe pentru utilizatori, care permit interacțiunea cu alte dispozitive inteligente și servicii legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor.

Majoritatea părților interesate care au participat la ancheta sectorială indică faptul că unul dintre principalele obstacole în calea intrării pe piață sau a extinderii în acest sector este costul investițiilor în tehnologie, foarte ridicate pe piața asistenților vocali.

O altă barieră importantă în ceea ce privește intrarea pe piață este situația concurențială, un număr mare de părți interesate raportând dificultăți în a concura cu întreprinderi integrate pe verticală care și-au construit propriile ecosisteme în cadrul sectorului internetului obiectelor destinat consumatorilor și în afara acestuia (de ex. Google, Amazon sau Apple).

Întrucât acești actori furnizează sistemele de operare a dispozitivelor inteligente și mobile cel mai des utilizate, precum și principalii asistenți vocali, ei determină procesele de integrare a dispozitivelor și serviciilor inteligente într-un sistem de internet.

Părțile interesate și-au exprimat îngrijorarea cu privire la următoarele domenii:

1. Anumite **practici de exclusivitate și de legare** în legătură cu asistenții vocali, precum și practici care limitează posibilitatea de a utiliza asistenți vocali diferiți pentru același dispozitiv inteligent.

2. Poziția asistenților vocali și a sistemelor de operare a dispozitivelor inteligente în calitate de **intermediari** între utilizatori, pe de o parte, și dispozitivele inteligente sau serviciile legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor, pe de alta.

Această poziție, combinată cu rolul lor cheie în generarea și colectarea datelor, le-ar permite să controleze relațiile cu utilizatorii.

În acest context, părțile interesate și-au exprimat, de asemenea, îngrijorarea cu privire la facilitatea descoperirii și la vizibilitatea serviciilor lor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor.

3. Accesul extins al furnizorilor de asistenți vocali la **date**, inclusiv la informații privind interacțiunile utilizatorilor cu dispozitive inteligente ale terților și cu servicii de internetul obiectelor destinat consumatorilor.

Părțile interesate consideră că accesul la volume mari de date și acumularea unor cantități mari de date le permit furnizorilor de asistență vocală să își îmbunătățească poziția pe piață și să își exercite mai ușor influența pe piețele adiacente.

4. **Lipsa de interoperabilitate** în sectorul internetului obiectelor destinat consumatorilor, din cauza prevalenței tehnologiei brevetate, care conduce uneori la crearea unor „standarde de facto”.

În special, se pare că un număr de furnizori de asistenți vocali și de sisteme de operare controlează în mod unilateral procesele de interoperabilitate și de integrare și sunt capabili să limiteze funcționalitățile dispozitivelor inteligente și ale serviciilor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor ale terților, în raport cu propriile lor dispozitive și servicii.

Informațiile colectate în contextul anchetei sectoriale privind internetul obiectelor destinat consumatorilor vor oferi orientări pentru activitatea viitoare a Comisiei în materie de asigurare a respectării normelor și de reglementare.

Orice măsură de asigurare a respectării normelor în materie de concurență în urma anchetei sectoriale ar trebui să se bazeze pe o evaluare de la caz la caz și, în plus, concluziile care decurg din ancheta sectorială vor sta la baza activității viitoare a Comisiei de punere în aplicare a **strategiei digitale**.

Mai precis, constatările acestei anchete sectoriale vor contribui, de asemenea, la dezbaterile legislative în curs privind propunerea Comisiei referitoare la **Actul legislativ privind piețele digitale**.

În plus, anchetele sectoriale pot stimula întreprinderile să își revizuiască practicile comerciale și, în acest context, Comisia ia act de recenta revizuire de către Amazon a unora dintre condițiile dintre întreprinderi aplicabile serviciilor sale automate și inteligente de reînnoire a comenzilor de produse.

În cursul anchetei, Comisia a colectat informații de la peste 200 de întreprinderi de diferite dimensiuni, care își desfășoară activitatea pe piețele de produse și servicii legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor, cu sediu în Europa, Asia și SUA.

În plus, aceste societăți au partajat cu Comisia peste 1000 de acorduri, iar aceasta a primit și 26 de contribuții de la părțile interesate în timpul consultării publice privind raportul preliminar.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Propuneri de revizuire a normelor UE privind ajutoarele de stat

Comisia Europeană invită toate părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la normele revizuite propuse privind ajutoarele de stat pentru sectoarele agricol, forestier și pescăresc.

Scopul revizuirii propuse este de a alinia normele actuale la prioritățile strategice actuale ale UE, în special la **politica agricolă comună (PAC)**, la **politica comună în domeniul pescuitului (PCP)**, precum și la **Pactul verde european**.

Propunerile vizează să asigure faptul că normele privind ajutoarele de stat pentru sectoarele agricol, forestier și pescăresc sunt adecvate pentru tranziția verde.

Normele revizuite vor facilita furnizarea mai rapidă a finanțărilor de către state, fără a cauza denaturări nejustificate ale concurenței pe piața unică.

Consultarea se referă la propunerile de revizuire a diferitelor seturi de norme privind ajutoarele de stat aplicabile sectoarelor agricol, forestier și pescăresc, și anume **Orientările din 2014 privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale**, **Regulamentul de exceptare pe categorii de ajutoare în sectorul agricol („ABER”)**, **Orientările pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii**, **Regulamentul de exceptare pe categorii de ajutoare în sectorul pescăresc („FIBER”)** și **Regulamentul privind ajutoarele de minimis în sectorul pescuitului**.

Comisia a realizat o **evaluare** a normelor existente aplicabile sectoarelor agricol și forestier, iar o evaluare a normelor aplicabile sectorului pescăresc este în curs.

Contribuțiile colectate se reflectă în propunerile care fac obiectul consultării.

Pe această bază, Comisia consideră că normele care fac obiectul examinării funcționează bine și sunt, în linii mari, adecvate scopului.

Într-adevăr, ele răspund în mare măsură nevoilor sectoarelor în cauză, contribuind în același timp la realizarea obiectivelor de politică mai ample ale UE, cum ar fi protecția mediului, precum și sănătatea plantelor, a animalelor și, în general, sănătatea publică.

În același timp, evaluarea a scos în evidență faptul că normele existente necesită anumite revizuirii specifice, inclusiv clarificări ale unor concepte, o mai mare raționalizare și simplificare, precum și o serie de ajustări pentru a reflecta într-o mai mare măsură atât evoluțiile pieței și cele tehnologice, cât și prioritățile strategice actuale ale UE, inclusiv, în special, **Pactul verde european**, **Strategia „De la fermă la consumator”** și **Strategia în domeniul biodiversității**.

În plus, normele trebuie adaptate pentru a permite statelor membre să pună rapid în aplicare **politica agricolă comună (PAC) reformată** și noul **Fond european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA)**.

În acest context, Comisia propune o serie de modificări ale diferitelor seturi de norme, cum ar fi:

- **Orientările privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale.**

Comisia propune să se considere că acțiunile statelor membre din cadrul PAC reformate, desfășurate ca parte a planurilor lor strategice PAC, sunt conforme cu normele UE privind ajutoarele de stat, astfel încât

procedura necesară de aprobare a ajutoarelor de stat să poată fi efectuată rapid.

Propunerea introduce, de asemenea, noi categorii de ajutoare care trebuie să fie evaluate și aprobate în temeiul orientărilor, de exemplu, ajutoarele pentru prevenirea, controlul și eradicarea infestării cu specii alogene invazive și cu boli emergente, în vederea protejării sănătății plantelor și a animalelor, precum și a sănătății publice.

În plus, orientările revizuite propuse oferă mai multe stimulente pentru măsurile de gestionare a pădurilor care sunt favorabile mediului și climei (aș-numitele servicii de silvo-mediul și servicii climatice), prin creșterea intensității maxime a ajutorului la 120 % din costurile eligibile pentru serviciile legate de biodiversitate, climă, apă sau sol și pentru schemele de sechestrare a carbonului în solurile agricole.

- **Regulamentul de exceptare pe categorii de ajutoare în sectorul agricol.**

Comisia propune alinierea intensităților ajutoarelor necesare pentru ca o măsură să intre sub incidența ABER la cele prevăzute în planurile strategice PAC din cadrul reformate.

Comisia propune, de asemenea, introducerea unor noi categorii de măsuri de ajutor care să fie exceptate pe categorii, de exemplu ajutoarele destinate reparării daunelor cauzate de speciile protejate de animale și ajutoarele pentru compensarea costurilor suplimentare suportate atunci când terenurile agricole sunt situate în zone Natura 2000.

- **Orientările pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii.**

Comisia propune introducerea unor noi categorii de ajutoare care să fie evaluate de ea în temeiul orientărilor, printre care ajutoarele pentru prevenirea, controlul și eradicarea infestării cu specii alogene invazive și boli emergente și ajutoarele pentru compensarea daunelor cauzate de speciile protejate de animale (cu excepția cazului în care acestea sunt exceptate pe categorii).

Proiectul de orientări propus clarifică și raționalizează normele dintr-o serie de domenii, de exemplu cele referitoare la ajutoarele pentru reînnoirea flotei de pescuit în regiunile ultra-periferice.

Scopul este de a spori lizibilitatea proiectului de orientări, facilitând astfel aplicarea acestora și oferind mai multă claritate statelor membre, ținând seama și de experiența dobândită.

- **Regulamentul de exceptare pe categorii de ajutoare în sectorul pescăresc.**

Comisia propune exceptarea unor noi categorii de măsuri de ajutor de la obligația de notificare și de aprobare de către aceasta, în special ajutoarele pentru compensarea pagubelor cauzate de speciile protejate de animale și de anumite condiții meteorologice nefavorabile.

- **Regulamentul privind ajutoarele de minimis în sectorul pescuitului.**

Comisia propune o actualizare a sumelor cumulate maxime ale ajutoarelor *de minimis* care pot fi acordate fiecărui stat membru pe baza unor date sectoriale mai recente.

Proiectul de orientări va fi discutat în cadrul unei reuniuni multilaterale cu statele membre, care va avea loc spre sfârșitul perioadei de consultare, normele revizuite urmînd a fi adoptate la sfârșitul anului 2022.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Orientările privind noile zone protejate

Comisia Europeană a publicat orientările privind identificarea și desemnarea de noi zone naturale protejate în UE, precum și privind gestionarea zonelor protejate existente și viitoare.

Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030 – o inițiativă-cheie a Pactului verde european - urmărește să plaseze biodiversitatea Europei pe calea redresării până în 2030 și, pentru a contribui la realizarea acestui obiectiv, ea își propune să protejeze cel puțin 30 % din teritoriul terestru și maritim al UE până în 2030.

Aceste obiective ale UE sunt în concordanță cu obiectivele globale propuse în cadrul celei de a 15-a Conferințe a părților (COP15) la Convenția ONU privind diversitatea biologică.

O treime din această suprafață a UE - constând în zone foarte importante în ceea ce privește biodiversitatea și clima - ar trebui să fie strict protejată, atât pe uscat, cât și pe mare, în conformitate cu Strategia UE în domeniul biodiversității, iar noile orientări vor sprijini statele să atingă aceste obiective și să creeze o rețea transnațională coerentă.

Pentru a orienta economia pe o traiectorie cu adevărat durabilă, trebuie să îi oferim naturii spațiul necesar pentru redresare și, de aceea, extinderea zonelor protejate din Uniunea Europeană, atât pe uscat, cât și pe mare, este esențială pentru asigurarea acestui spațiu

Rețeaua actuală de zone protejate juridic nu este suficient de extinsă pentru a putea proteja biodiversitatea.

Desemnările suplimentare ar trebui fie să contribuie la finalizarea rețelei Natura 2000, fie să facă parte din sisteme naționale de protecție.

Obiectivele pentru 2030 se aplică în întreaga UE, iar fiecare stat membru va desemna zone care urmează să fie protejate pe baza unor criterii ecologice obiective și a cantității și calității biodiversității.

Beneficiile ecologice și economice merg mână în mână, întrucât serviciile eco-sistemice ale unicei rețele Natura 2000 existente (alimentație, filtrarea apei și a aerului, rezistența la dezastre etc.) sunt estimate la 300 miliarde de euro pe an, iar rețeaua sprijină aproximativ 500.000 de locuri de muncă.

Ghidul cu orientări a fost elaborat în colaborare cu Agenția Europeană de Mediu, după discuții timp de un an cu experți naționali și cu organizații ale părților interesate.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Grup de lucru pentru combaterea schimbărilor climatice

La nivelul Administrației Prezidențiale s-a decis înființarea unui grup de lucru pe tema „*Combaterea schimbărilor climatice: o abordare integrată*”.

Inițiativa face parte din angajamentul Președinției României de a se implica în efortul național de combatere a schimbărilor climatice și de consolidare a politicilor aplicabile acestui domeniu.

Grupul de lucru va reuni experți naționali și internaționali, membri de prestigiu ai comunității academice din țară și din afara ei, reprezentanți ai instituțiilor publice, ai mediului non-guvernamental, financiar și economic, cu experiență solidă privind schimbările climatice.

Primul obiectiv al grupului de lucru constă în elaborarea unui cadru de abordare integrată a schimbărilor climatice la nivelul țării noastre

. Astfel, vor fi identificate o serie de priorități cheie pentru România în combaterea schimbărilor climatice, pe termen mediu și lung.

Rezultatele consultărilor din grupul de lucru vor fi prezentate constant publicului și înaintate Guvernului pentru a contribui la fundamentarea strategiilor și planurilor naționale privind schimbările climatice, care trebuie finalizate de Guvern în perioada 2022-2023.

Efectele schimbărilor climatice sunt din ce în ce mai vizibile la nivelul României și la nivel internațional, fie că este vorba de valuri de căldură intensă, de secetă care distruge producția agricolă, de inundații sau de amenințări la adresa biodiversității provocate de incendiile de vegetație.

În 2021, țara noastră s-a confruntat cu un număr record de avertizări de vreme severă imediată (cod roșu) emise de Administrația Națională de Meteorologie - ANM, iar specialiștii avertizează că acestea vor deveni tot mai frecvente în contextul schimbărilor climatice.

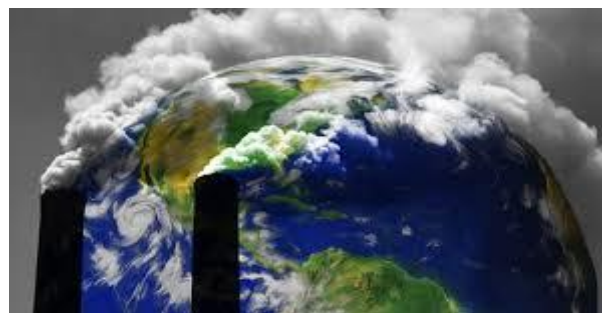
Grupul Interguvernamental privind Schimbările Climatice al ONU a publicat în vara anului trecut noi

date care indică accelerarea schimbărilor climatice și nevoia de acțiune fermă”.

Ca răspuns la aceste evoluții, la conferința globală privind schimbările climatice de la Glasgow, COP26, din noiembrie 2021, statele și-au luat angajamente suplimentare de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Angajamentele vor necesita implementarea de noi măsuri și politici de reducere a emisiilor.

La nivelul Uniunii Europene, este în prezent discutat și negociat **Pachetul Fit for 55**, care conține o serie de măsuri ca să reducă emisiile până în 2030.

Traversăm, așadar, o perioadă de reajustare a priorităților și politicilor climatice internaționale și europene, la care România este parte.

Tranziția verde poate genera oportunități pentru România și români nu numai un mediu curat și sănătos, prevenirea unor fenomene meteo extreme și a unor dezastre naturale asociate, dar și acces larg la energie curată, creștere economică verde și noi locuri de muncă.

Dar, pentru a beneficia de efectele pozitive ale tranziției verzi, trebuie să armonizăm varii interese în cadrul unei abordări integrate, ghidate de știință și expertiză, ca răspuns la COP26 și la Pachetul Fit for 55, iar Grupul de lucru înființat la nivelul Administrației Prezidențiale este menit să susțină acest demers.

(Sursa: www.euractiv.ro)

16 miliarde de euro pentru tranziția energetică

România poate beneficia, până în 2030, de oportunități de finanțare de 16 miliarde de euro pentru dezvoltarea sectorului energetic către emisii mai reduse.

Guvernul României a analizat, în cadrul unei ședințe informale, oportunitățile de finanțare de care țara va putea beneficia până în 2030, pentru a-și dezvolta sectorul energetic în tranziția către o economie care să respecte mediul și să combată efectele schimbărilor climatice.

România trebuie să își dezvolte sustenabil sistemul energetic, pentru a oferi resursele necesare cetățenilor, dar și mediului privat, căci sursele curate de energie reprezintă viitorul, dar și o garanție de independență energetică.

De aceea, România trebuie să prioritizeze generarea de capacități proprii de producție a componentelor necesare proiectelor pentru producerea energiei din surse regenerabile.

Această abordare va genera atât beneficii economice, prin dezvoltarea sustenabilă, pe orizontală, a capacităților de producție din sectorul energetic, precum și crearea de noi locuri de muncă, în domenii tehnologice de viitor.

România va putea realiza investiții - utilizând fonduri europene prin intermediul PNRR și Fondul de Modernizare - în domenii precum energie regenerabilă, înlocuirea cărbunelui, energia nucleară, cogenerare, biocombustibil, modernizarea infrastructurii energetice.

Printre beneficiarii acestor investiții majore se numără și comunitățile locale, care vor putea accesa fonduri pentru modernizarea și extinderea rețelelor de termoficare, în acest fel putându-se transforma radical infrastructura energetică a României, precum și mixul energetic.

În acest fel, România va putea sprijini pe deplin eforturile Uniunii Europene în domeniul schimbărilor climatice și al reducerii emisiilor UE până în 2030, țara noastră având deja o pondere ridicată a energiei regenerabile în mixul energetic - 40% din energia electrică produsă în România provenind din surse regenerabile.

În plus, România și-a asumat, pentru 2030, 43,9 % reducere a emisiilor aferente sectoarelor ETS față de nivelul anului 2005, respectiv cu 2 % a emisiilor aferente sectoarelor non-ETS față de nivelul anului 2005, 30,7 % pondere a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie și 40 % reducere a consumului final de energie față de proiecția PRIMES 2007.

Până în 2030, România își propune ca ponderea energiei din surse regenerabile în consumul total să sporească prin creșterea capacității instalate de centrale eoliene și fotovoltaice, precum și prin creșterea numărului de prosumatori.

Astfel, planurile guvernului arată că, până în 2030, România trebuie să ajungă la capacități nete instalate de 5.1 GWh de energie solară și 5.3 GWh de energie eoliană, iar, per total, să instaleze, în perioada 2021-2030, capacități adiționale de 6,9 GW din surse regenerabile.

În același timp, statul vrea dezvoltarea unui program nuclear pe termen mediu și lung, modernizarea complexelor energetice Oltenia și Hunedoara, dar și investiții ale companiilor de stat Hidroelectrică și Romgaz.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Deficiențele proiectelor privind eficiența energetică

Într-un raport special, Curtea de Conturi Europeană face apel să se clarifice contribuțiile pe care fondurile UE le aduc la eficiența energetică.

Auditorii concluzionează că finanțarea din partea UE este în continuare insuficient corelată cu nevoile întreprinderilor.

În plus, rezultatele preconizate ale acestei finanțări – deși cadrul de monitorizare existent face imposibilă identificarea lor – vor furniza, cel mai probabil, doar o contribuție modestă la obiectivele UE în materie de eficiență energetică.

Printre altele, auditorii au identificat dovezi care sugerează că o serie de proiecte ar fi putut fi implementate și fără sprijin public.

Eficiența energetică este o componentă importantă a ambiției UE de a deveni neutră din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon până în 2050, dar sunt necesare eforturi semnificative, iar întreprinderile joacă aici un rol important.

În consecință, pe lângă măsurile luate de statele membre, UE a consacrat sume importante de finanțare pentru a sprijini îmbunătățirea eficienței energetice în întreprinderi în perioada 2014-2020.

Auditorii observă că nivelul planificat al sprijinului acordat în cadrul politicii de coeziune a UE a scăzut în ultimii ani, de la un pachet financiar global stabilit, în 2016, la 3,2 miliarde de euro până la 2,4 miliarde de euro în 2020.

În plus, majoritatea cheltuielilor s-au concentrat în doar câteva state membre.

O proporție de aproximativ două treimi din cheltuielile alocate pentru eficiența energetică în întreprinderi corespunde doar unui număr de cinci state membre (Republica Cehă, Polonia, Germania, Italia și Bulgaria), se mai arată în studiu.

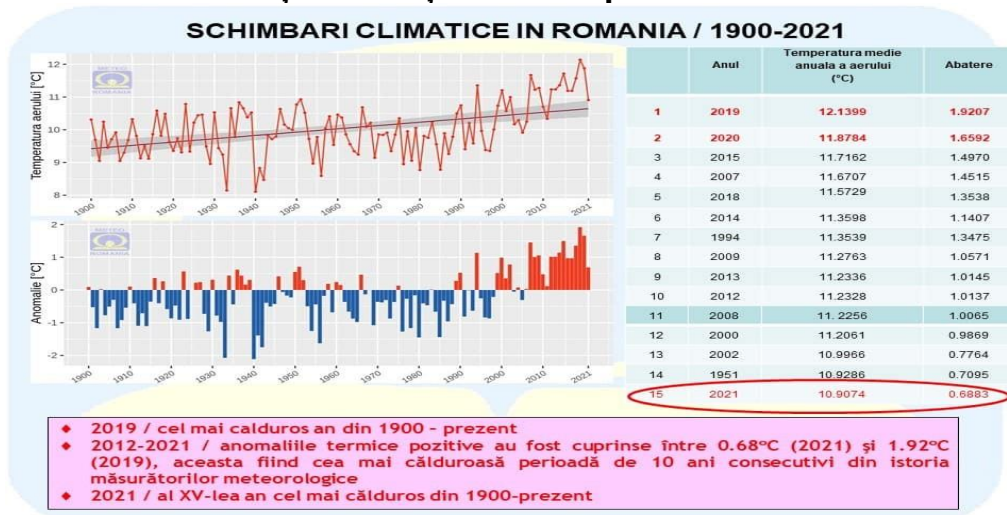
Conform studiului, contribuția globală a finanțării din partea UE este greu de determinat.

Auditorii observă că o evaluare a performanței la nivelul UE nu este posibilă: chiar dacă autoritățile naționale dispun de indicatori, aceștia diferă de la un stat membru la altul și, uneori, chiar de la un program la altul în cadrul aceluiași stat membru.

(Sursa: <https://www.eca.europa.eu/ro/Pages/ecadefault.aspx>)

Tendința de creștere a temperaturii aerului

Specialiștii din Administrația Națională de Meteorologie au analizat evoluția climatică a anului 2021 și au constatat o tendință de creștere a temperaturii în România.

Anul 2021 a înregistrat o temperatură medie anuală de 10.90°C, abaterea termică fiind de 0.69°C față de media perioadei 1981-2020, ceea ce confirmă tendința evidentă de creștere a temperaturii aerului.

În intervalul 2012-2021 anomalii termice pozitive au fost cuprinse între 0.69°C (2021) și 1.92°C (2019), aceasta fiind cea mai calduroasă perioadă de 10 ani consecutivi din istoria măsurărilor.

În ordine descrescătoare cei mai calzi ani din perioada 2012-2021 sunt 2019, 2020, 2015, 2007, 2018, 2014, 1994, 2009, 2013, 2012 și 2021.

În vara 2021 a fost emis cel mai timpuriu cod roșu de caniculă în țara noastră, în intervalul 24-25 iunie, pentru 7 județe din vestul țării.

La Timișoara s-a înregistrat, în 24 iunie 2021, cea mai mare valoare a temperaturii maxime - 39°C, depășindu-se recordul înregistrat în ultima decadă a unei luni iunie (38.4°C în data de 30 iunie 1938).

Iulie 2021 a fost a treia cea mai caldă lună a lui Cuptor din ultimii 60 de ani, cele mai calduroase zile fiind 28 și respectiv, 29 Iulie, când la Băile Herculane s-au înregistrat 40.1°C în 28 Iulie, iar la Calafat, 40°C în 29 Iulie 2021.

Și prima jumătate a lunii august 2021 a înregistrat numeroase recorduri de temperatură, fiind de altfel a-II-a cea mai caldă din ultimii 60 de ani și cea mai secetoasă perioadă.

Cele mai mari valori de temperatură au atins 40.4°C la Bechet și 41.1°C la Calafat în data de 1 August, iar în 2 August, 40.1°C la Bechet, 40.2°C la Giurgiu și 40.4°C la Zimnicea.

De asemenea, în intervalul 15 Iunie-16 august 2021, la Calafat s-au înregistrat 36 zile caniculare (cu temperaturi maxime mai mari de 35°C), din care 21 zile au fost consecutive (26 Iulie - 16 August).

Se observă astfel faptul că valurile de căldură sunt tot mai persistente, tendința de creștere a numărului de zile consecutive cu temperaturi caniculare fiind evidentă în regiunile din sudul, estul și vestul țării.

Din punct de vedere al regimului de precipitații, anul 2021 a înregistrat o cantitate medie de 705.2 l/mp, adică un regim anual optim pentru agricultură, însă începând din a doua parte a verii și în lunile de toamnă,

seceta pedologică a fost puternică, deficitele cele mai mari de apă înregistrându-se în zona Moldovei.

Anul 2021 a confirmat faptul că intensitatea precipitațiilor a avut valori mai mari, îndeosebi pe intervale de timp scurte în lunile de primăvară sau vară.

Cele mai mari cantități căzute în 24 de ore s-au înregistrat în mai 2021 (181.6 l/mp la Stâna de Vale/18.05.2021, fiind depășit recordul anterior de 79.8 l/mp din data de 02.05.2015) și în Iulie 2021 (116.1 l/mp în 20.07.2021 la Baraolt, față de recordul anterior de 96.0 l/mp din 02.07.1975 sau 115.7 l/mp din data de 20.07.2021 la Câmpulung Muscel, comparativ cu recordul anterior de 94.7 l/mp din data de 02.07.1975).

Tot la Câmpulung Muscel, în 29 august 2021 s-a înregistrat cea mai mare cantitate de precipitații în 24 de ore (104.2 l/mp, față de 87.2 l/mp în 9 august 1958).

În lunile de iarnă, valorile totale au depășit mediile lunare cu peste 50 %.

În acest context, lunile ianuarie și decembrie au înregistrat recorduri privind cantitatea medie de precipitații lunară la nivel național, ianuarie 2021 fiind a treia lună cea mai ploioasă din ultimii 60 de ani, iar decembrie 2021, a doua (după decembrie 1969).

În contextul încălzirii globale, schimbările climatice sunt influențate și de condițiile regionale.

Datele arată că schimbările referitoare la temperatură și precipitațiile medii apar odată cu modificări ale fenomenelor meteorologice extreme.

Astfel, în anul 2021 s-au emis cele mai multe alerte meteorologice pentru fenomene periculoase la nivel național din ultimii 3 ani și anume: 2019 - 101, 2020 - 146 și 2021 - 167.

Avertizări meteorologice de cod roșu au fost în număr de 2, emise în vara acestui an, când a fost emis și cel mai timpuriu cod roșu de caniculă, vara 2021 fiind a-VII-a vară cea mai caldă din ultimii 60 de ani.

De asemenea, în vara 2021 s-au emis cele mai multe coduri roșii de tip nowcasting comparativ cu verile anilor 2019 și 2020: 2019 - 2114, din care 79 de cod roșu, 2020 - 1346, din care 153 de cod roșu și 2021 - 1254, din care 217 de cod roșu.

Statistica arată faptul că frecvența și intensitatea fenomenelor meteorologice periculoase (temperaturi extreme, ploi torențiale generatoare de inundații, grindină, vijelii, etc) este din ce în ce mai mare.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Clusterelor de inovare socială și ecologică

Grupul de Experți în Economie Socială și Întreprinderi Sociale (GECES) a creat un subgrup cu tema „**Rolul clusterelor și al formelor similare de cooperare în afaceri în stimularea dezvoltării economiei sociale**”, cu scopul de a căuta și explora perspective asupra clusterelor de economie socială și rolul acestora în promovarea inovării în UE.

Analiza are în vedere obținerea unei caracterizări socio-economice a conceptului **CSEI (Cluster de inovare socială și ecologică)**, identificarea și analizarea principalelor aspecte inovatoare pe care CSEI le aduce tranzițiilor sociale și ecologice, cât și identificarea și analizarea caracteristicilor, componentelor și/sau determinantilor clusterelor care facilitează diseminarea și transferul inovației în alte contexte.

„*Clusterizarea*” economiei sociale este o mișcare socială recentă și în creștere în Uniunea Europeană, conform studiului, iar la acest moment există 30 de programe naționale de cluster în 20 de țări.

Clusterelor de inovare socială și ecologică (CSEI) grupează în principal entități de economie socială cu întreprinderi principale, organizații ale societății civile, autorități publice, instituții de educație și cercetare care cooperează într-o anumită locație pentru a îmbunătăți prosperitatea și regenerarea economică, ecologică și socială locală prin facilitarea cooperării; punerea în comun a resurselor și creșterea capacității de inovare.

De asemenea, aproape toate clusterelor îndeplinesc abordarea parteneriatului multiplu - ei adună în componența lor **cel puțin 2-3 tipuri de actori**.

Aproape ½ din eșantion reunește 3 - 6 tipuri, ce exprimă forme mai largi și mai complexe de cooperare între entitățile economiei sociale, întreprinderile tradiționale cu profit și alți actori susținători, cum ar fi autoritățile publice, centrele de educație și cercetare.

Multe CSEI au caracteristica sde a include, într-o manieră informală, organizații ale societății civile.

Raportul prezintă și 19 studii de caz despre modul în care CSEI are misiuni sociale sau ecologice specifice, dezvoltă servicii care abordează un impact social și ecologic local, acționează ca vehicul de regenerare și stimulează activitatea de afaceri a membrilor economiei sociale, printre care:

- *Kaleidoscoop* (Strasbourg, Franța) - accelerator al inovației sociale și de mediu, reunește actori din ocuparea forței de muncă, dezvoltarea economică și economia socială și solidară care, împreună, vor dezvolta noi servicii și noi activități pentru teritoriu și locuitorii acestuia;

- *Silicon Vilstal* (Germania) - promovarea inovației sociale în zonele rurale, crearea de rețele de oameni și identificarea oportunităților digitale;

- *Cooperative cluster* (Bulgaria) – clusterul oferă activități de networking între membrii săi, relevante pentru inovare, dezvoltarea de noi produse, marketing, producție și tehnologii (prin acces la servicii tehnologice și servicii de consultanță directă, precum și sprijin pentru transferul de tehnologie);

- *Torino Social Impact* - alianță între întreprinderi sociale, companii, instituții publice și private pentru a testa o strategie de dezvoltare a antreprenoriatului și investiții de impact în zona metropolitană Torino, inclusiv Primăria Torino.

Torino Social Impact își propune să construiască un ecosistem în care companiile să găsească cele mai bune condiții pentru a experimenta modele de afaceri și soluții de inovare durabilă, să exploreze noi forme de competitivitate, dar și atragerea de investiții cu impact social și experimentarea unor noi forme de bunăstare locală transformatoare.

fonduri-structurale.ro este partenerul Primăriei Torino într-un proiect complementar prin care se vor crea împreună **patru Centre de Competențe pentru Inovare Socială** în Italia, Grecia, Slovenia, România, beneficiind de experiența acestui oraș.

(Sursa: www.fonduri-structurale.ro)

Acțiunile de sprijinire a voluntariatului

CE a publicat o propunere de Recomandare a Consiliului privind voluntariatul în rândul tinerilor pentru a facilita voluntariatul transnațional al tinerilor în cadrul Corpului european de solidaritate sau al altor programe la nivel național.

Recunoscând contribuția esențială a voluntariatului la dezvoltarea aptitudinilor și competențelor tinerilor și rolul său în depășirea cu succes a provocărilor societale, recomandarea propusă are rolul de a spori caracterul inclusiv, calitatea, recunoașterea și sustenabilitatea acțiunilor de voluntariat transnațional ale tinerilor.

Oferind soluții la obstacolele rămase în calea mobilității pentru voluntariat, propunerea abordează lecțiile învățate în timpul pandemiei de COVID-19 și în cadrul punerii în aplicare a **Corpului European de Solidaritate**.

Propunerea Comisiei privind voluntariatul în rândul tinerilor invită statele membre, printre altele, să se asigure că accesul la activitățile de voluntariat transnațional reprezintă o posibilitate reală pentru toți tinerii, inclusiv pentru cei cu mai puține oportunități, să ia în considerare măsuri care să contribuie la dezvoltarea unui cadru legislativ și de punere în aplicare adecvat și clar pentru sănătatea, siguranța și securitatea participanților la activități de voluntariat transnațional, să promoveze un nivel ridicat de calitate a activităților de voluntariat, împreună cu organizatorii naționali, să ofere informații și să crească gradul de conștientizare cu privire la drepturile voluntarilor, să crească gradul de conștientizare cu privire la beneficiile activităților de voluntariat transnațional, prin activități de informare, orientare și de intervenție de proximitate, să promoveze cooperarea la nivel național și la nivelul UE între organizatorii care oferă oportunități de voluntariat transnațional, să sprijine activitățile de voluntariat care aduc o contribuție semnificativă la abordarea provocărilor legate de climă și de mediu și să exploreze noi tendințe și dimensiuni și formate alternative de voluntariat, cum ar fi voluntariatul digital și inter-generațional.

Căci, începând cu 2017, zeci de mii de tineri europeni au contribuit la schimbare prin participarea la proiectele de voluntariat și de solidaritate ale Corpului European de Solidaritate, iar recomandarea permite ca un număr și mai mare de tineri să promoveze solidaritatea și să aducă speranță în Europa și în lume.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Apelurile de proiecte finanțate prin PNRR

În luna aprilie a anului în curs, Ministerul dezvoltării va lansa apelurile de proiecte finanțate prin Programul Național de Redresare și Reziliență.

5.522 de familii tinere se vor putea muta în locuințe noi, cu consum de energie aproape zero (nZEB) după 2026, și își vor putea înscrie copiii în creșe noi, moderne și prietenoase cu mediul.

De asemenea, lumea se va putea deplasa cu bicicleta mai mult, pentru că se vor construi 1.091 km de pistă de bicicletă operațională, din care jumătate până în 2024.

Vor fi alocate 230 milioane de euro pentru creșe moderne, eficiente din punct de vedere energetic, 2,2 miliarde de euro vor servi eficientizarea energetică și punerea în siguranță din punct de vedere seismic a blocurilor și a clădirilor publice, iar 2,12 miliarde de euro vor servi dezvoltarea unei infrastructuri mai verzi ale localităților din România.

Ținta este să se reînnoiască parcurile auto ale localităților cu automobile inteligente și verzi, prietenoase cu mediul.

1.135 vehicule noi, electrice sau cu hidrogen vor fi achiziționate pentru reședințele de județ, municipiul București, orașe și comune, dintre care 715 autobuze, 50 tramvaie, 50 troleibuze și 320 microbuze.

Transportul public în România va deveni mai verde și mai inteligent în urma achiziționării a 491 de sisteme digitale de management al transportului public, până în trimestrul 2 al anului 2026.

Noile autovehicule vor beneficia și de stații de încărcare corespunzătoare, în urma achiziționării a 13.200 puncte de încărcare, și vor servi și transportul elevilor.

În ceea ce privește eficientizarea energetică a clădirilor, s-a precizat că din suma de 2,2 miliarde de euro, se vor reabilita aproximativ 1,3 milioane de metri pătrați de spațiu locuibil.

Tot prin PNRR se va finanța și realizarea Planurilor urbanistice a localităților, necesare pentru o dezvoltare bine gândită.

Dacă se ia un bloc convențional cu o scară și 8 etaje, se vor putea reabilita aproximativ 1.400 blocuri de locuințe și alte 2.000 de clădiri publice.

Cel mai important lucru de reținut este că, pentru prima dată, aceste reabilitări nu presupun contribuție de la locatari sau de la autoritatea locală.

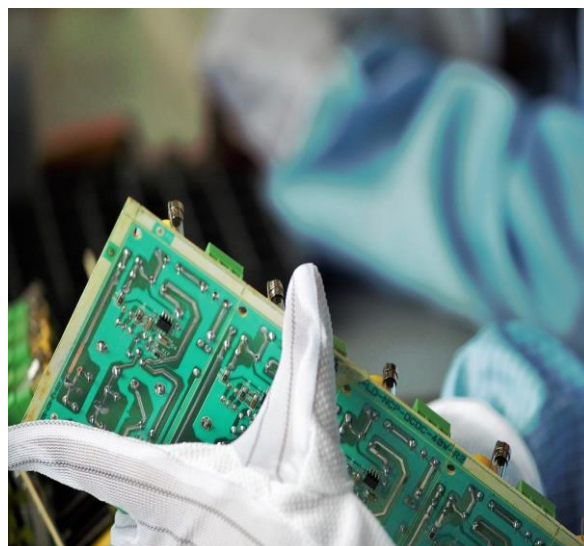
Suma totală de 4,55 miliarde de euro va fi alocată cu ajutorul unei platforme digitale puse la dispoziție de Ministerul dezvoltării, până în aprilie 2022, unde autoritățile publice locale vor putea vedea fondurile disponibile, prealocate pentru localitatea respectivă, tipurile de proiecte care sunt eligibile, și vor putea să aleagă dintre acestea în funcție de strategia de dezvoltare de la nivel local.

La finele anului, se vor încheia toate contractele de finanțare, toate informațiile fiind deja trimise tuturor potențialilor beneficiari.

Finanțarea este de 100 % pentru toate programele de finanțare, autoritățile locale nefiind nevoite să asigure contribuție proprie din fonduri locale.

Contractarea fondurilor se va face în mod rapid, digital și transparent, scopul fiind ca aceste fonduri UE să fie cheltuite eficient pentru dezvoltarea României.

(Sursa: www.euractiv.ro)

500 milioane de euro pentru dezvoltarea microelectronicii

PNRR prevede 500 milioane de euro pentru dezvoltarea microelectronicii în România.

Ecosistemul care va fi sprijinit pentru realizarea investiției include întreprinderi mari, IMM-uri, cercetarea instituțională, academică și sistemul educațional la toate nivelele.

Astfel, **se pregătește primul apel de proiecte** pentru procesoare cu consum redus de energie și cipuri semiconductoare-IPCEI ME-CT, finanțat prin PNRR.

În acest sens, s-a publicat **proiectul metodologiei de preselecție**, care a fost supus și unei dezbateri publice online.

După consultarea mediului academic și al industriei, în perioada imediat următoare, se va **demara procedura efectivă**.

Aplicațiile, redactate în limba engleză, s-au transmis la Ministerul Economiei, urmând ca după recepționare, să fie solicitate **clarificări**.

Desemnarea proiectelor naționale și alocarea fondurilor rezervate în Planul Național de Redresare și Reziliență, ținând seama de mijloacele financiare disponibile, va fi definitivată în urma deciziei Comisiei Europene și printr-o Hotărâre de Guvern privind participarea României în IPCEI ME/CT.

Uniunea Europeană a definit componentele și sistemele microelectronice ca fiind condiția esențială a unei digitalizări sustenabile.

Investițiile prevăzute vor fi implementate, în principal, prin participarea sau asocierea într-un proiect important de interes comun european (IPCEI-ME), la care și-au manifestat intenția de a participa 19 State Membre ale Uniunii Europene, inclusiv România, pentru a răspunde provocărilor tehnologice, societale și de securitate în Europa.

Vor beneficia de sprijin financiar proiectele cu o puternică componentă inovatoare, care pot include și investiții necesare pentru realizarea primei aplicări industriale.

Acestea trebuie să se integreze în obiectivele definite la nivel european pentru IPCEI ME/CT și să poată fi incluse într-una din cele patru teme ale acestuia - **Sense, Think, Act și Communicate**.

(Sursa: www.fonduri-structurale.ro)

Prefinanțarea la împrumuturile din PNRR

Peste 1,9 miliarde de euro vor intra în contul statului român, reprezentând prefinanțarea din împrumutul acordat României, prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), după ce au fost atinse țintele și jaloanele din trimestrul IV 2021.

Odată cu intrarea în vigoare a Acordului de împrumut (din cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență) între Comisia Europeană și România, va fi virată suma aferentă prefinanțării din componenta de împrumut, reprezentând 13 % din valoarea lui totală.

La începutul lunii decembrie 2021, România primise prefinanțarea aferentă componente de grant, în valoare de 1,85 miliarde euro.

Astfel, până la acest moment, o sumă totală de 3,79 miliarde euro a fost acordată României, de la momentul aprobării și demarării implementării PNRR, la 3 noiembrie 2021.

În total, PNRR prevede investiții de peste 29 miliarde de euro, dintre care 14,2 miliarde de euro sub formă de granturi și împrumuturi în valoare de 14,9 miliarde de euro.

Planul conține 171 de măsuri (64 de reforme și 107 investiții), structurate în jurul a 6 piloni și 15 componente.

(Sursa: www.euractiv.ro)

556 de proiecte semnate prin POC

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Competitivitate a semnat, în anul 2021, **556 proiecte**, în valoare totală de **2,776 miliarde lei**, cu beneficiarii acestui Program.

485 contracte, în valoare totală de **1,441 miliarde lei**, au fost semnate cu beneficiarii axei prioritare 2 – Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, iar **71 contracte**, în valoare de **1,334 miliarde lei**, sunt aferente axei prioritare 1 – Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI), în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor.

Pe parcursul acestui an, tot în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014 – 2020 a fost creată o nouă axă prioritara – 4 – *Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză, în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sociale și asupra pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei.*

Astfel, Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene a putut acorda, prin intermediul REACT-EU, granturi în valoare de peste **50 milioane euro** pentru facilitarea procesului educațional în sistem on-line pentru școlile din România.

Tot din fondurile REACT-EU, MIPE va demara și procedura de acordare a granturilor pentru investiții productive, cu un buget de peste **300 milioane euro** (Acțiunea 4.1.1 Investiții în activități productive), care se adaugă Acțiunii 4.1.2 Sprijin pentru capital de lucru, cu un buget de peste **200 milioane euro**, inițiată în anul 2019, în cadrul Axei Prioritare 3. – finanțând proiecte de sprijin pentru educație și mediul de afaceri.

În ceea ce privește contractele semnate recent reprezentanții AM POC au încheiat 5 noi contracte de finanțare, în valoare totală de 35.191.369 lei.

Operațiunile finanțate vizează măsuri necesare asigurării desfășurării activităților școlare în regim on-line, îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, prin achiziția de tablete școlare și echipamente IT, proiecte CDI derulate de întreprinderi, în scopul inovării, precum și consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării, prin proiecte pentru clusterelor de inovare.

În cadrul apelului POC/163/1/3/ - Proiecte tehnologice inovative – pentru regiuni mai puțin dezvoltate (LDR), a fost semnat contractul de finanțare cu Mazarom Impex SRL, iar în cadrul apelului Mari infrastructuri de CD – Proiecte pentru Clusterelor de Inovare – pentru regiuni mai puțin dezvoltate – LDR, cu Titus SRL și Asociația Clusterul Educativ.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Valoarea investițiilor în startup-uri

Valoarea totală a investițiilor în startup-urile românești s-a triplat anul trecut, ajungând la peste 116,9 milioane de euro, de la suma de 30,4 milioane de euro raportată în 2020.

Aceste cifre aliniază România la un trend general de creștere, având în vedere că investițiile în startup-uri la nivel european au depășit 100 de miliarde de euro, indicând, de asemenea, o triplare față de nivelul anului 2020.

Romanian Venture Report 2021 include 71 de tranzacții, cu un total de 116,9 milioane de euro, incluzând și runda de finanțare Serie B, de 51 de milioane de euro, ridicată de FintechOS.

Această realizare a venit după doar câțiva ani de la momentul în care UiPath, startup cu origini locale, a atins statutul de unicorn, și într-un an în care un alt startup local aflat pe o traiectorie de creștere accelerată, FintechOS, a obținut o rundă de finanțare de tip Serie B

Raportul arată că suma medie investită în startup-uri a crescut cu peste 80 %, de la 357.000 de euro în 2020, la 647.000 de euro în 2021, în timp ce 55 % din tranzacțiile tip follow-on (investiții ulterioare primei runde) au fost făcute la nivel seed (între 200.000 de euro și 3 milioane de euro), majoritatea cu capital românesc, însumând un total de 36,2 milioane de euro.

Realizatorii raportului au identificat 18 tranzacții de peste 1 milion de euro, ceea ce reprezintă 68 % din valoarea totală din 2021 a investițiilor în startup-uri.

Progresul ecosistemului local nu mai poate fi de neglijat, iar ce este și mai interesant este că trendul de creștere s-a menținut în ultimii ani.

Se pare că nivelul local al investițiilor în startup-uri se află la începutul a ceea ce pare a fi o evoluție spectaculoasă, ce încă mai are locuri în primul rând.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Accelerarea reformelor și investiția eficientă din fonduri europene

Nivelul de trai din România a crescut spectaculos înainte de criza COVID-19, iar economia a rezistat surprinzător de bine în timpul pandemiei, dar pentru reluarea dezvoltării autoritățile trebuie să facă mai mult, consideră OCDE într-un recent raport.

Accelerarea ritmului reformelor structurale și investirea eficientă a fondurilor UE în paralel cu o administrare fiscală eficientă vor ajuta la consolidarea redresării și a creșterii viitoare, situație care va crea oportunități mai bune de progres pentru români.

Pentru susținerea revenirii pe termen mediu și lung, România trebuie să se concentreze pe o implementare eficientă a Planului Național de Redresare și Reziliență finanțat de UE, prin îmbunătățirea capacității administrative și realizarea reformelor necesare în domenii precum pensiile.

Reformele trebuie să se axeze și pe reluarea creșterii productivității, pe crearea de locuri de muncă și pe dezvoltarea competențelor, consolidând statul de drept și finanțele publice.

Pandemia a lovit puternic România, dar guvernul a gestionat consecințele economice rapid și eficient, contribuind la o redresare rapidă a activității.

Provocările vor continua, iar prioritatea imediată este îmbunătățirea eficienței campaniei de vaccinare.

Ulterior, creșterea productivității prin reducerea barierelor concurențiale, ameliorarea cadrului de reglementare și optimizarea dimensiunii și calității forței de muncă vor fi elemente esențiale ale creșterii nivelului de trai, iar acestea vor facilita convergența veniturilor către nivelurile din țările OCDE.

OCDE notează performanțele economice „deosebite” ale României în precedentele 2 decenii, când PIB pe cap de locuitor a urcat la 60 % față de media din OCDE, de la 30 % la începutul anilor 2000.

România a înregistrat progrese remarcabile în creșterea nivelului de trai înainte de criza COVID-19, iar reziliența economică în timpul pandemiei a fost impresionantă, se arată în studiul OCDE.

OCDE consideră că redresarea economică va continua, studiul estimând o creștere de 4,5% a PIB în 2022 și 2023, după un plus de 6,3 % în 2021.

Pe lângă situația pandemică, printre provocările evidențiate de OCDE se numără creșterea puternică a inflației, care determină BNR să înăsprească politica monetară, nevoia de a reduce treptat deficitul bugetar, dar și necesitatea de a îmbunătăți eficiența cheltuielilor publice și modernizarea administrării fiscale, precum și a regimului de taxe și impozite.

OCDE recomandă mai multe măsuri pentru creșterea veniturilor bugetare, precum eliminarea unor „prevederi fiscale ineficiente” ca taxarea microîntreprinderilor și impozitele din sectorul construcțiilor, dar și majorarea taxelor „care creează mai puține distorsiuni” cum ar fi cele pe proprietate.

De asemenea, organizația notează că trebuie stimulată creșterea productivității, care, în prezent, reprezintă aproximativ două treimi din media din OCDE.

Un mediu de afaceri mai bun și un stat de drept puternic, care să ajute la atragerea investițiilor, reprezintă cheia stimulării creșterii economice și a veniturilor, readucând astfel România pe calea convergenței economice cu țările din OCDE.

Iar o concurență mai puternică și un cadru de reglementare cu proceduri mai simple pentru înființarea și închiderea firmelor ar ajuta companiile eficiente să prospere, să investească și să adopte noi tehnologii.

Investițiile în tranziția ecologică și digitală ar fi încă un factor care ar stimula potențialul de creștere al României, ajutând în același timp țara să se apropie de țintele climatice fixate.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Programul „Europa Creativă”

Comisia a adoptat programul pentru 2022 pentru „Europa creativă”, urmat de lansarea cererilor de propuneri.

Cu un buget de aproximativ 385 de milioane de euro, cu aproape 100 de milioane de euro mai mare decât cel din 2021, „Europa creativă” își sporește sprijinul acordat partenerilor din sectoarele creative și culturale, ținând seama în mod corespunzător de dificultățile create de pandemie și de concurența tot mai intensă de pe plan mondial.

Componenta culturală a programului va include cereri de propuneri și inițiative noi pentru sectoarele muzicii, patrimoniului cultural, artelor spectacolului și literaturii.

În plus, programul va lansa o schemă de mobilitate, oferindu-le artiștilor, creatorilor sau profesioniștilor din domeniul cultural oportunități de a se deplasa în străinătate în vederea dezvoltării profesionale sau pentru colaborări internaționale și pentru a se adresa unui public nou, a deveni coproducători, a crea în comun sau a-și prezenta operele.

Componenta MEDIA se concentrează pe audiovizual, iar în 2022 se introduc mai multe noutăți, urmând să fie finanțat sprijinul acordat dezvoltării unor jocuri video și a unor experiențe inovatoare legate de realitatea virtuală.

O acțiune nouă, „*MEDIA 360 de grade*”, va viza principalele foruri din industrie, implicând întreprinderi din lanțul valoric audiovizual, iar pentru o și mai mare stimulare a inovării, va fi lansat portalul Media Market, pentru întreprinderile nou-înființate promițătoare, consolidându-se și colaborarea dintre festivalurile de film prin intermediul rețelelor.

Componenta transectorială va spori finanțarea acordată Laboratorului pentru inovare creativă pentru proiecte comune de inovare care implică mai multe sectoare creative, contribuind totodată la noul Bauhaus european, componenta urmând să extindă și sprijinul acordat mass-mediei de știri prin măsuri care să protejeze libertatea presei.

„*Europa creativă*” va viza și aspecte esențiale legate de sectoarele culturale și creative, proiectele finanțate trebuind să implementeze strategii pentru ecologizare și diversitate, inclusiv echilibrul de gen.

Programul va contribui în mod semnificativ la realizarea priorităților suplimentare ale UE, cum ar fi contribuția la Strategia UE de combatere a antisemitismului și de susținere a vieții evreiești, precum și la Anul european al tineretului.

Bugetul total disponibil pentru programul „Europa creativă” aferent perioadei 2021-2027 se ridică la aproximativ 2,4 miliarde de euro, o creștere de 63 % față de perioada 2014-2020.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Fraudă din banii europeni

În urma unei anchete comune conduse de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), un grup de nouă persoane și companii din Italia și România urmează să fie judecate pentru acuzații de fraudare a fondurilor agricole UE în valoare de aproape 850.000 de euro destinate producției de tomate.

OLAF a dezvăluit o serie de practici potențial frauduloase care au inclus depunerea de documente false, înființarea de companii-fantasmă și declarații de teren false pentru obținerea ilegală de fonduri, iar nouă inculpați sunt acum acuzați de schema de fraudă în România – 5 cetățeni italieni și 4 persoane juridice române – și vor fi judecați sub acuzația de constituire a unei bande criminale cu intenția de a obține ilegal fonduri europene agricole în România.

OLAF și-a început implicarea în 2018, în urma rapoartelor privind potențiala ținere a fondurilor agricole UE în România de către un grup de italieni.

După ce investigațiile inițiale au confirmat acest lucru, în 2019 a fost înființată o Echipă Comună de Investigație (JIT) formată din OLAF, DNA din România și Parchetul Enna pentru a urmări problema.

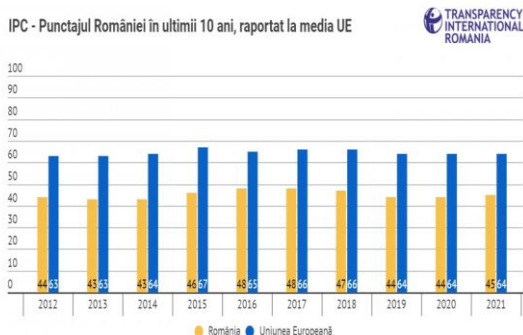
JIT a descoperit o serie de nereguli complexe și sofisticate legate de fraudă, presupusul grup infracțional înființând firme-fantomă cu sediul în România, cu unicul scop de a primi subvenții, fără intenție de a cultiva tomate.

Se pare că, folosind documente falsificate, (contracte de închiriere și facturi false), au reușit să obțină 850.000 de euro, respectiv ¼ din totalul subvențiilor agricole din UE alocate României pentru producția de tomate în 2017.

De îndată ce a fost plătită subvenția, banii par să fi fost transferați în conturi bancare din Italia, de unde au fost retrași rapid și folosiți pentru finanțarea altor activități criminale (există suspiciuni că același grup ar fi putut folosi tactici similare înainte în România).

(Sursa: www.fonduri-structurale.ro)

Corupția din sectorul public

Cu doar 45 de puncte din 100, România rămâne în rândul celor trei cele mai corupte țări din Uniunea Europeană, alături de Ungaria (43 de puncte) și Bulgaria (42 de puncte), potrivit **Indicelui de Percepție a Corupției - IPC 2021**.

IPC 2021, publicat de Transparency International arată că, în ciuda angajamentelor luate la nivel oficial, 131 de state, inclusiv România, din cele 180 analizate nu au făcut progrese semnificative în combaterea corupției, în ultimii 10 ani.

Cu doar 45 de puncte din 100, România rămâne în rândul celor trei cele mai corupte țări din Uniunea Europeană, alături de Ungaria (43 de puncte) și Bulgaria (42 de puncte).

Percepția asupra corupției din sistemul public este similară nu doar de la un an la altul, ci și prin comparație cu rezultatele din anul 2012, când România avea 44 de puncte din 100.

La nivelul UE sunt state care au înregistrat diferențe de peste 10 puncte în ultimul deceniu. Grecia și Italia au câștigat 13, respectiv 14 puncte în perioada 2012 - 2021.

Astfel Grecia avansează de la 36 de puncte în 2012 la 49 de puncte în 2021, iar Italia de la 42 de puncte în 2012 ajunge în 2021 la 56 de puncte.

La polul opus se află Cipru și Ungaria, care au pierdut 13, respectiv 12 puncte în ultimul deceniu, ajungând la 53, respectiv 43 de puncte în IPC 2021.

Media la nivelul statelor UE rămâne la 64 de puncte.

Din analiza Transparency International reiese că pandemia de COVID-19 a dat guvernelor ocazia să își extindă puterea executivă, să ascundă informații publice și să restrângă din drepturile cetățenilor.

Pandemia a afectat transparența și responsabilitatea inclusiv la nivelul statelor membre UE, expunând semne de îngrijorare cu privire la pași înapoi făcuți chiar și de țările din fruntea clasamentului Indicelui de Percepție a Corupției (IPC).

În România, unul dintre cele mai vulnerabile domenii a fost cel al achizițiilor publice, cu efecte implicite asupra transparenței cheltuielilor publice făcute în pandemie.

Reamintim faptul că Indicele de Percepție a Corupției (IPC) reflectă modul în care experți independenți și din mediul de afaceri percep corupția existentă în sectorul public din 180 de state și teritorii.

Clasamentul este întocmit prin acordarea de puncte, de la 0 la 100, în care 0 înseamnă "foarte corupt", iar 100 "deloc corupt".

(Sursa: www.euractiv.ro)

Nivelul minim de impozitare pentru grupurile multinaționale

Propunerea de Directivă privind nivelul minim de impozitare pentru grupurile multinaționale din UE a fost cel mai important subiect al reuniunii Consiliului Afaceri Economice și Financiare (Ecofin) de la Bruxelles.

Miniștrii de Finanțe au fost invitați să confirme, la nivel politic, necesitatea transpunerii în legislația UE, până la 1 ianuarie 2023, a regulilor internaționale agreeate în Cadrul Incluziv al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Directiva asigură o cotă minimă efectivă de impozitare de 15 % pentru activitățile globale ale multinaționalelor.

Regulile vizează toate grupurile mari, naționale sau internaționale, inclusiv din sectorul financiar, care au venituri financiare combinate de peste 750 milioane de euro pe an și care au compania-mamă sau o filială situată într-un stat membru al UE.

În principiu, România susține toate măsurile de combatere a planificării fiscale și apreciază că acest proiect va contribui la asigurarea unei competiții echitabile în cadrul pieței interne a UE.

Adoptarea și implementarea directivei este obiectiv prioritar și pentru România, care va lua măsurile necesare implementării de la 1 ianuarie 2023.

Miniștrii au discutat și despre stadiul implementării Mecanismului de Redresare și Reziliență și au aprobat Concluziile cu privire la Raportul privind Mecanismul de Alertă 2022, Concluziile Analizei Anuale a Creșterii Durabile 2022 și Recomandarea pentru politica economică a zonei euro 2022.

De asemenea, cei 27 au avut un schimb de opinii pe marginea mandatului UE pentru viitoarea reuniune G20, din februarie 2022.

La prima reuniune Ecofin organizată sub Președinția sa, Franța și-a prezentat prioritățile în domeniul economic și financiar.

(Sursa: <https://mfinante.gov.ro/ro/web/site>)

Program de bugetare participativă

Primarul Timișoarei a anunțat lansarea primului program de bugetare participativă, un instrument de delegare a puterii de decizie către cetățeni.

Consiliul Local Timișoara a alocat 3 milioane de lei pentru acest program, un capitol din bugetul orașului urmând să fie propus și votat de cetățeni.

Primăria va desfășura din această lună campania "**Timișoara decide!**", prima etapă fiind cea de informare și formare a cetățenilor.

În competiția pentru cele 3 milioane de lei vor fi acceptate doar proiecte propuse de cetățeni individuali sau grupuri informale de cetățeni, pentru a stimula coagularea acestora în jurul unor nevoi comune.

Fiecare proiect va fi de 400.000 lei cu TVA inclus.

Fiind considerat tradițional un oraș al oamenilor cu inițiativă, se dorește simularea cetățenilor Timișoarei să se implice în administrarea comunității, devenind parteneri la elaborarea unui buget local conform nevoilor și viselor lor.

Bugetul participativ delegează putere către cetățeni, fiind un mod de a duce mai departe orașul.

Primăria Timișoara va asigura sesiuni de formare cu angajații săi și cu cetățenii care doresc să propună proiecte, precum și asistență pentru timișorenii care doresc să participe la votarea proiectelor.

Timișorenii sunt invitați să depună proiecte pe următoarele 5 domenii de referință: **Orașul mobil, Orașul verde, Orașul relaxat, Orașul comunităților și Orașul digital.**

(Sursa: www.euractiv.ro)

Fondul de solidaritate UE pentru combaterea pandemiei

Comisia Europeană a transferat către 19 țări aproape 385,5 milioane de euro din Fondul de solidaritate al UE (FSUE) pentru a face față situației de urgență sanitară generate de coronavirus.

Suma se adaugă celor 132,7 milioane de euro plătite în avans în 2020.

Potrivit Executivului UE, 17 state membre și 3 țări candidate au solicitat sprijin din FSUE: Austria, Belgia, Croația, Cehia, Estonia, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Portugalia, România și Spania. Albania, Muntenegru și Serbia.

România a beneficiat de 13,93 milioane de euro.

Sprijinul acordat din FSUE finanțează asistența medicală, achiziționarea și administrarea de vaccinuri, echipamente individuale de protecție și dispozitive medicale, costurile asistenței medicale, analizele de laborator, sprijinul de urgență acordat populației și măsurile de prevenire, monitorizare și control al răspândirii bolii, protejând astfel sănătatea publică.

Domeniul de aplicare al Fondului de solidaritate al UE a fost extins în martie 2020 pentru a acoperi urgențele majore de sănătate publică, ca urmare a pandemiei de COVID-19.

În martie 2021, Comisia Europeană a propus un pachet global de sprijin financiar în valoare de aproape 530 de milioane de euro în cadrul FSUE pentru 17 state membre și 3 țări candidate, în vederea combaterii urgenței sanitare majore provocate de pandemia de COVID-19.

La 20 mai 2021, Consiliul și Parlamentul European au aprobat această propunere.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Cadru comun pentru îmbunătățirea competențelor financiare

Comisia Europeană și Rețeaua internațională pentru educație financiară a OCDE (OCDE-INFE) au publicat **cadru comun al UE / OCDE-INFE de competențe financiare pentru adulți**.

Acest cadru vizează îmbunătățirea competențelor financiare ale cetățenilor, pentru a le permite să ia decizii judicioase cu privire la finanțele lor.

Acesta va sprijini dezvoltarea de politici publice, programe de alfabetizare financiară și materiale educaționale de către statele membre, instituțiile de învățământ și sectorul financiar.

De asemenea, cadrul va sprijini schimbul de bune practici între factorii de decizie politică și părțile interesate din UE.

O mai bună înțelegere a finanțelor le oferă cetățenilor mijloacele de a-și gestiona finanțele personale și le permite să participe cu mai multă siguranță și încredere pe piețele financiare.

Cadru de competențe financiare se înscrie în continuarea **măsurilor anunțate în Planul de acțiune din 2020 privind uniunea piețelor de capital**.

Acesta marchează o etapă esențială în activitatea Comisiei în materie de alfabetizare financiară și reprezintă o continuare importantă a activității OCDE/INFE în acest domeniu.

Cadru comun de competențe financiare pentru adulți **evidențiază competențele-cheie de care trebuie să dispună o persoană pentru a lua decizii financiare judicioase și se bazează pe competențele definite în cadrul G20/OCDE-INFE de competențe fundamentale privind alfabetizarea financiară a adulților**, adaptându-le la contextul UE și integrând competențele digitale și competențele în materie de finanțare durabilă.

Dotarea cetățenilor cu know-how-ul necesar pentru a lua decizii în cunoștință de cauză cu privire la finanțele lor personale promovează bunăstarea financiară și o participare cu un nivel mai mare de încredere pe piețele financiare.

Acest lucru este cu atât mai important cu cât sectorul financiar este din ce în ce mai digitalizat.

Nivelurile actuale de alfabetizare financiară din UE sunt, din păcate, scăzute și au un impact disproporționat asupra persoanelor celor mai vulnerabile din societate.

Anunțul și activitatea comună a Comisiei și a OCDE-INFE reprezintă un important pas înainte în consolidarea alfabetizării financiare în UE, prin punerea la dispoziția statelor membre și a altor părți interesate a instrumentelor necesare pentru elaborarea politicilor și a programelor de alfabetizare financiară.

Acest cadru reprezintă o parte esențială a Planului nostru de acțiune privind uniunea piețelor de capital și ne aduce mai aproape de finalizarea unei piețe unice în care consumatorii să poată participa în condiții de siguranță pe piețele de capital.

Eforturile Comisiei și ale OCDE se vor concentra acum pe adoptarea cadrului comun al UE/OCDE-INFE de competențe financiare pentru adulți de către autoritățile naționale și practicieni.

La începutul anului 2022, vor fi organizate dialoguri cu statele membre și cu părțile interesate, care vor fi moderate de serviciile Comisiei și de OCDE.

În paralel, Comisia și OCDE, în cooperare cu statele membre, vor începe să lucreze la un cadru comun al UE/OCDE-INFE de competențe financiare

pentru copii și tineret, care se preconizează că va fi finalizat în 2023.

Reamintim faptul că, în conformitate cu Recomandarea OCDE din 2020 privind alfabetizarea financiară, aceasta se referă la o combinație de cunoștințe, competențe, atitudini și comportamente în domeniul financiar necesare pentru a lua decizii financiare judicioase și, în ultimă instanță, pentru a obține bunăstarea financiară individuală.

Cu toate acestea, nivelul de alfabetizare financiară în rândul cetățenilor rămâne scăzut, ceea ce face ca aceasta să fie o prioritate pentru factorii de decizie și alte părți interesate din UE.

Acesta este motivul pentru care Comisia a inclus în **Planul de acțiune din 2020 privind uniunea piețelor de capital** două măsuri care vizează asigurarea unui nivel mai ridicat de alfabetizare financiară a cetățenilor din UE:

- efectuarea, până în al doilea trimestru al anului 2021, unei evaluări a fezabilității elaborării unui cadru de competențe financiare al UE:

Evaluarea fezabilității elaborării unui cadru de competențe financiare în UE a fost publicată în aprilie 2021 și a sprijinit crearea unor cadre de competențe financiare la nivelul UE, în colaborare cu OCDE-INFE.

- în cazul unei evaluări pozitive a impactului, prezentarea unei propuneri legislative prin care să se solicite statelor membre să promoveze măsuri care să sprijine educația financiară a consumatorilor:

Această acțiune va fi definită mai în detaliu în contextul inițiativei privind investițiile cu amănuntul care va fi adoptată în al IV-lea trimestru al anului 2022.

Cadru comun al UE/OCDE-INFE de competențe financiare a fost elaborat de Comisie și de OCDE-INFE, care și-au coordonat activitățile.

Statele membre și experții și-au împărtășit opiniile și observațiile cu privire la elaborarea cadrului în cadrul unui subgrup specific al Grupului de experți guvernamentali al UE privind serviciile financiare cu amănuntul (GEGRFS).

În plus, experții tehnici și-au exprimat punctul de vedere cu privire la ușurința utilizării cadrului prin intermediul unei discuții tehnice organizate de serviciile Comisiei și de OCDE.

Cadru de competențe financiare își propune furnizarea unei terminologii comune și a unui cadru comun la nivelul UE care să contribuie la elaborarea politicilor și a programelor de alfabetizare financiară, identificând lacunele în ceea ce privește cursurile de formare, și crearea de instrumente de evaluare.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Fonduri pentru protecția intelectuală a IMM-urilor

Un fond în valoare de 47 de milioane euro este menit să protejeze proprietatea intelectuală a IMM-urilor din UE pentru a sprijini redresarea în urma pandemiei de COVID-19 și tranziția verde și digitală.

Astfel, Comisia și **Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO)** au lansat noul **Fond pentru IMM-uri al UE**, care oferă vouchere IMM-urilor cu sediul în UE pentru a le ajuta să își protejeze drepturile de proprietate intelectuală.

Acesta este cel de-al doilea Fond pentru IMM-uri al UE, care are rolul de a sprijini IMM-urile în redresarea în urma pandemiei și în tranziția verde și digitală pentru următorii trei ani (2022-2024).

Dacă IMM-urile vor să se dezvolte sau să ocupe o poziție de lider trebuie să își protejeze invențiile și creațiile, cum fac marile întreprinderi.

Ideile și cunoștințele de specialitate noi reprezintă principala valoare adăugată pe care o avem în UE, iar prin intermediul acestui fond se dorește sprijinirea IMM-urilor să facă față acestei perioade deosebite și să rămână puternice și inovatoare în deceniile următoare.

Căci ele rămân în continuare coloana vertebrală a economiei și a ecosistemelor.

De aceea, noul fond va sprijini IMM-urile să își valorifice inovațiile și creativitatea, iar acest lucru este esențial pentru ca IMM-urile să se recapitalizeze și să impulsioneze tranziția verde și cea digitală.

Fondul pentru IMM-uri al UE, cu un buget de 47 de milioane EUR, va oferi următorul sprijin:

- rambursarea a 90 % din taxele percepute de statele membre pentru **serviciile de prediagnoză privind proprietatea intelectuală (IP Scan)**, care oferă o evaluare amplă a nevoilor în materie de proprietate intelectuală ale IMM-ului solicitant, ținând seama de potențialul inovator al activelor sale necorporale;

- rambursarea a 75 % din taxele percepute de oficiile pentru proprietate intelectuală (inclusiv oficiile naționale, Oficiul UE și Oficiul Benelux) pentru **înregistrarea mărcilor, a desenelor și modelelor industriale**;

- rambursarea a 50 % din **taxele percepute de Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale** pentru obținerea protecției internaționale a mărcilor și a desenelor și modelelor industriale;

- rambursarea a 50 % din taxele percepute de **oficiile naționale de brevete** pentru înregistrarea brevetelor în 2022;

- începând cu 2023, ar putea fi acoperite și alte servicii, de exemplu, rambursarea parțială a costurilor aferente cercetării de anterioritate prealabile depunerii cererii de brevet și a costurilor aferente cererii de brevet; consultanță privată în materie de proprietate intelectuală facturată de avocați specializați în proprietate intelectuală (pentru înregistrarea brevetelor, contracte de licență, evaluarea proprietății intelectuale, costuri de soluționare alternativă a litigiilor etc.).

IMM-urile au nevoie de un set flexibil de instrumente privind proprietatea intelectuală și de finanțare rapidă pentru a-și proteja inovațiile.

Prin urmare, pentru prima dată, noul Fond pentru IMM-uri al UE acoperă în prezent și brevetele.

Contribuția financiară de 2 milioane euro, va fi dedicată în totalitate serviciilor legate de brevete.

De exemplu, un IMM ar putea solicita rambursarea taxei de înregistrare pentru a-și brevetă invenția într-un stat membru.

EUIPO va gestiona Fondul pentru IMM-uri prin cereri de propuneri, prima fiind deja lansată.

Pentru a asigura un tratament echitabil și egal al potențialilor beneficiari, precum și pentru a garanta o gestionare eficientă a acțiunii, cererea de granturi va fi deschisă pe parcursul perioadei 2022-2024.

Cererile vor fi examinate și evaluate pe baza criteriului „primul intrat, primul ieșit”.

IMM-urile fără experiență în domeniul proprietății intelectuale sunt încurajate să solicite mai întâi un serviciu de prediagnoză privind proprietatea intelectuală și numai ulterior celelalte servicii.

În cadrul **Zilelor europene ale industrie**, o sesiune specială va fi dedicată Fondului pentru IMM-uri, în cadrul căreia IMM-urile vor avea posibilitatea să adreseze întrebări experților care gestionează fondul și să primească un ghid practic cu privire la modul de depunere a cererilor pentru diferitele servicii.

Facem precizarea că UE trebuie să sporească reziliența IMM-urilor sale pentru a le permite să facă față provocărilor actuale generate de criza provocată de pandemia de COVID-19 și să contribuie la tranziția lor către tehnologiile verzi și digitale. UE valorifică activele necorporale pe care întreprinderile sale le creează, le dezvoltă și le partajează, ajutându-le să gestioneze aceste active într-un mod mai eficace și oferind sprijin financiar și un acces mai bun la finanțare.

În noiembrie 2020, Comisia a publicat **Planul de acțiune privind proprietatea intelectuală** pentru a consolida reziliența și redresarea economică a UE.

Printre prioritățile planului de acțiune, Comisia s-a angajat să promoveze utilizarea și implementarea eficace a instrumentelor de proprietate intelectuală, în special de către IMM-uri.

În mod concret, Comisia a oferit sprijin financiar IMM-urilor afectate de criza provocată de pandemia de COVID-19, ajutându-le să-și gestioneze portofoliile de PI, precum și să treacă la tehnologiile verzi și digitale.

În 2021, Comisia, împreună cu EUIPO, a lansat primul Fond pentru IMM-uri al UE, care oferă servicii de rambursare a costurilor legate de serviciile de prediagnoză privind proprietatea intelectuală și a costurilor naționale de înregistrare a mărcilor și desenelor și modelelor industriale.

6,8 milioane euro din acest buget au fost folosite de 12.989 IMM-uri din toate cele 27 de state.

În total, în primul an al Fondului pentru IMM-uri inițial, au fost furnizate 28.065 de servicii, ceea ce arată că acțiunea s-a dovedit a fi foarte reușită.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Protecția consumatorilor împotriva recenziilor înșelătoare

Comisia Europeană și autoritățile naționale de protecție a consumatorilor au publicat rezultatele unei verificări („sweep”) la nivelul UE a site-urilor web cu privire la recenziile online ale consumatorilor.

Sub coordonarea Comisiei, autorități din 26 de state membre, inclusiv România, și respectiv din Islanda și din Norvegia au verificat 223 de site-uri web importante, pentru a constata dacă există recenzii înșelătoare ale consumatorilor.

Aproape două treimi din magazinele și piețele online, site-urile de rezervări, motoarele de căutare și site-urile de servicii de comparare analizate au generat îndoieli cu privire la fiabilitatea recenziilor: pe 144 dintre cele 223 de site-uri verificate, autoritățile nu au putut confirma că respectivii comercianți au depus suficiente eforturi pentru a se asigura că recenziile sunt autentice, și anume că au fost postate de consumatori care chiar au utilizat produsul sau serviciul pe care l-au evaluat.

Alte constatări în urma verificării site-urilor web cu privire la recenziile online:

- **104 dintre cele 223 de site-uri examinate nu informează consumatorii cu privire la modul în care se colectează și prelucrează recenziile.**

Numai 84 de site-uri fac astfel de informații accesibile consumatorilor chiar pe pagina de opinie, în timp ce restul le menționează cu „caractere mici”, de exemplu în secțiunea de termeni și condiții juridice.

- **118 site-uri nu conțineau informații cu privire la modul în care se previn recenziile false.**

În aceste cazuri, consumatorii nu au posibilitatea de a verifica dacă recenziile au fost scrise de consumatori care au utilizat produsul sau serviciul.

- **176 dintre site-urile web nu menționează faptul că recenziile stimulate (care sunt recompensate financiar, de exemplu) sunt interzise prin politicile lor interne sau, dacă nu este cazul, nu menționează în ce mod site-urile se asigură că există o indicație că recenziile sunt stimulate.**

Autoritățile de protecție a consumatorilor au concluzionat că cel puțin 55 % dintre site-urile web verificate ar putea încălca Directiva privind practicile comerciale neloiale, conform căreia consumatorii trebuie să li se prezinte informații veridice care să le permită să aleagă în cunoștință de cauză.

Autoritățile au îndoieli și cu privire alte 18 %.

Autoritățile vor contacta comercianții în cauză pentru a-și rectifica site-urile web și, dacă este necesar, pentru a iniția acțiuni de asigurare a respectării legislației în conformitate cu procedurile lor naționale.

Comisia va continua să colaboreze cu rețeaua CPC (rețea de autorități publice însărcinate cu aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului) cu privire la această chestiune importantă și va sprijini autoritățile naționale în acțiunile lor de asigurare a respectării legislației.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

WhatsApp și datele cu caracter personal

Comisia Europeană și rețeaua autorităților naționale de protecție a consumatorilor (CPC) au transmis companiei care deține WhatsApp o scrisoare, solicitându-i să clarifice modificările pe care le-a efectuat în 2021 privind condițiile de utilizare.

WhatsApp trebuie să se asigure că utilizatorii înțeleg cu ce sunt de acord și modul în care se utilizează datele lor cu caracter personal, în special când acestea sunt partajate cu parteneri de afaceri.

Se așteaptă ca WhatsApp să respecte pe deplin normele UE care protejează consumatorii și viața privată a acestora.

WhatsApp trebuie să reacționeze, până la sfârșitul lunii februarie, cu angajamente concrete privind modul în care vor răspunde preocupărilor UE.

În urma unei alerte din partea Organizației Europene a Consumatorilor (BEUC), Comisia și autoritățile naționale pentru protecția consumatorilor, sub conducerea Agenției suedeze pentru protecția consumatorilor, au solicitat WhatsApp să explice modul în care își respectă obligațiile care îi revin în temeiul legislației UE privind protecția consumatorilor.

Întrebările sunt menite să clarifice dacă li se furnizează consumatorilor informații suficient de clare cu privire la consecințele deciziei lor de a accepta sau de a refuza noile condiții de utilizare a serviciilor companiei, dacă există o corectitudine a notificărilor transmise de WhatsApp în cadrul aplicației, care îi determină pe consumatori să accepte noile condiții și politica de confidențialitate și dacă consumatorii au posibilitatea de a se familiariza în mod adecvat cu noile condiții înainte de a le accepta.

Comisia Europeană și autoritățile de protecție a consumatorilor sunt, de asemenea, preocupate de schimbul de date cu caracter personal ale utilizatorilor între WhatsApp și părți terțe sau alte societăți Facebook/Meta.

WhatsApp trebuie să colaboreze cu Comisia și cu autoritățile până la sfârșitul lunii februarie.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Consolidarea rolului Agenției Europene pentru Medicamente

Ca parte din procesul aflat în desfășurare având ca scop crearea unei puternice uniuni europene a sănătății, Consiliul a adoptat **Regulamentul de revizuire a mandatului Agenției Europene pentru Medicamente (EMA)**, făcând un pas important în direcția consolidării gradului de pregătire pentru situații de criză și a gestionării acestor situații de către agenție în legătură cu medicamentele și dispozitivele medicale.

Noile norme vor permite agenției să monitorizeze îndeaproape și să reducă deficitele de medicamente și de dispozitive medicale pe durata unor evenimente de importanță majoră și a unor situații de urgență și să faciliteze aprobarea mai rapidă a medicamentelor care ar putea trata sau preveni o boală ce provoacă o criză.

Adoptarea unui mandat consolidat al EMA face parte din Pachetul privind uniunea europeană a sănătății, propus de Comisie în noiembrie 2020 și reprezintă o etapă semnificativă pentru cetățenii europeni care au așteptat ca UE să vină cu instrumentele de care avem nevoie pentru a reacționa rapid și eficient într-o situație de criză sanitară.

Mai ales că, în ultimii doi ani, EMA a fost un actor-cheie în contextul răspunsului UE la pandemie, în special în procesul de consiliere, evaluare și autorizare a vaccinurilor și a medicamentelor pentru prevenirea și tratarea COVID-19.

EMA este o autoritate de reglementare recunoscută pe plan mondial care s-a aflat în prima linie a eforturilor UE de a se asigura că cetățenii au acces la vaccinuri și mijloace terapeutice sigure și eficiente pe durata pandemiei, iar prin consolidarea ei se poate asigura disponibilitatea permanentă a medicamentelor și a dispozitivelor medicale esențiale, precum și aprobarea mai rapidă a medicamentelor noi pentru situații de urgență.

Datorită mandatului său consolidat, agenția poate facilita un răspuns coordonat la nivelul UE la crizele sanitare monitorizând și reducând **riscul de deficite** de medicamente și dispozitive medicale esențiale, acordând **consiliere științifică cu privire la medicamentele** care ar putea avea potențialul de a trata, a preveni sau a diagnostica bolile ce cauzează respectivele crize sau coordonând studii de monitorizare a **eficacității și siguranței medicamentelor** destinate să trateze, să prevină sau să diagnosticheze boli legate de crize din domeniul sănătății publice.

De asemenea, își poate realiza mandatul coordonând **studii clinice** pentru medicamente destinate să trateze, să prevină sau să diagnosticheze boli legate de crize din domeniul sănătății publice sau transferând agenției grupurile de experți prevăzute de Regulamentul privind dispozitivele medicale.

Legislația instituie în mod oficial și grupul de coordonare privind deficitele de medicamente și de dispozitive medicale și grupul operativ pentru situații de urgență.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Sporirea siguranței circulației

Guvernul vrea sporirea sancțiunilor pentru unele abateri de la legislația rutieră, precum și definirea și sancționarea comportamentului agresiv la volan.

Astfel, se definește comportamentul agresiv în conducerea vehiculelor pe drumurile publice, precum și sancțiunea corelativă adoptării acestui comportament cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni (580 lei - 725 lei) și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 30 de zile, iar în cazul în care s-a produs un accident de circulație din care a rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale se stabilește amendă prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni (870 lei - 1.160 lei) și sancțiunea complementară a suspendării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 60 de zile.

De asemenea, se trece într-o clasă superioară de contravenții fapta de a circula nejustificat cu un autovehicul pe banda de urgență a autostrăzii (de la 580 lei - 725 lei la 1.305 lei - 2.900 lei).

Totodată, sancțiunea contravențională complementară privind punctele de penalizare se înlocuiește cu suspendarea exercitării dreptului de a conduce pentru 90 de zile.

Se introduce sancțiunea complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 120 de zile pentru executarea pe autostradă a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, de a circula sau de a traversa de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile, de a circula în sens contrar direcției de mers.

Se majorează sancțiunea contravențională de suspendare a exercitării dreptului de a conduce de la 90 de zile la 120 de zile pentru nerespectarea regulilor

la trecerea la nivel cu calea ferată și se trece într-o clasă superioară de contravenții fapta privind nerespectarea regulilor referitoare la efectuarea manevrei de depășire (de la 580 lei - 725 lei la 870 lei - 1.160 lei), iar sancțiunea suspendării exercitării dreptului de a conduce de la 30 de zile la 60 de zile.

Tot într-o clasă superioară de contravenții este înscrisă abaterea de la regulile privind depășirea, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale (de la 870 lei - 1.160 lei la 1.305 lei - 2.900 lei) și se majorează sancțiunea de suspendare a exercitării dreptului de a conduce de la 60 de zile la 90 de zile, dar și nerespectarea regulilor privind acordarea de prioritate (de la 580 lei - 725 lei la 870 lei - 1.160 lei).

Se majorează sancțiunea contravențională complementară de suspendare a exercitării dreptului de a conduce de la 30 de zile la 60 de zile sau fapta de a nerespecta regulile privind acordarea de prioritate, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube (de la 870 lei - 1.160 lei la 1.305 lei - 2.900 lei).

Se majorează sancțiunea contravențională complementară de suspendare a exercitării dreptului de a conduce de la 60 la 90 de zile și se reglementează un nou prag de viteză, respectiv depășirea cu peste 70 km/h a limitei legale de viteză, pentru care se va aplica o perioadă majorată de suspendare, de 120 de zile.

În cazul în care prin încălcarea regulilor de circulație privind circulația pe sens opus, conducerea sub influența băuturilor alcoolice ori conducerea pe autostradă s-a produs un accident de circulație din care a rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale, perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce să majorează cu 30 de zile.

www.euractiv.ro zile.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Creșterea ratelor de sinucidere

Pandemia de COVID-19 a creat o presiune enormă asupra psihicului uman, iar anxietatea crescută se vede și în creșterea tendințelor suicidare.

Studii internaționale au avertizat că izolarea, teama de infectare, nesiguranța, stresul, dar și dificultățile economice cauzate de pandemie au generat apariția sau agravarea depresiei și o creștere generală a anxietății, iar situația nu a fost diferită în România.

În ultimii doi ani s-a putut vedea o creștere a ratei sinuciderilor, cu precădere în rândul tinerilor”, spune președintele Asociației Happy Minds, fondatoarea depreHUB.

Dacă înainte de pandemie statisticile arătau că 2 % dintre tinerii care au apelat helpline-ul aveau gânduri suicidare, astăzi procentul a crescut la 16%.

De asemenea, se observă o creștere a ratei sinuciderilor la bărbați, chiar dacă scorurile de depresie sunt mai mari la femei și asta pentru că bărbații au dificultate în căutarea de ajutor specializat și de multe ori își maschează depresia prin adicții.

Prin intermediul rețelei EURACTIV, s-a putut constata că situația este comparabilă și în alte state europene, iar guvernele au fost rareori pregătite.

În decembrie, filiala din **Spania** a *Salvați Copiii* a avertizat că problemele de sănătate mintală în rândul copiilor s-au triplat în timpul pandemiei, iar 3 % dintre aceștia au menționat gânduri suicidare.

Sinuciderea este a doua cauză de deces în rândul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 15 și 29 de ani, iar dezbateră publică ulterioară apariției studiului a determinat guvernul să aprobe 100 de milioane de euro pentru o nouă strategie de sănătate mintală, inclusiv o linie telefonică dedicată pentru sinucidere.

Sectorul sănătății mintale suferă de o lipsă de resurse, iar pacienții pot aștepta chiar și șase luni pentru a avea acces la un terapeut specializat.

În **Croația**, sinuciderile au înregistrat o ușoară creștere față de anul precedent, dar a existat o creștere cu 57,1 % a sinuciderilor la grupa 15-25 de ani.

Totuși, persoanele de peste 65 de ani rămân cele mai expuse riscului, reprezentând aproape 40 % din toate cazurile de sinucidere.

Guvernul a răspuns prin promovarea liniilor telefonice și a consilierii prin site-urile guvernamentale.

Cererea adolescenților pentru aceste servicii a fost notabilă, existând o creștere cu 20 % a celor care solicită terapii pentru sănătate mintală, tinerii reprezentând majoritatea cazurilor noi.

În **Bulgaria**, situația este și mai îngrijorătoare.

Deși în general numărul de sinucideri a scăzut din 2013, marea majoritate sunt adolescenți.

Potrivit datelor, aproximativ 500 de oameni își iau viața în fiecare an, dintre care 70% sunt tineri.

Nu există programe de prevenire a sinuciderii sponsorizate de stat, iar cei care au nevoie de sprijin apelează telefonic la Linia Încrederii, întreținută de Crucea Roșie din Bulgaria.

În **Polonia**, sinuciderile sunt în scădere, dar cazurile în rândul copiilor și adolescenților sunt mai multe, iar cererea pentru îngrijiri psihiatrice este în creștere, dar există doar un psihiatru la 20.000 de tineri.

În primul an de pandemie, guvernul a alocat 3,1 % din buget pentru terapii destinate sănătății mintale, iar apoi încă 48 de milioane de euro pentru sănătatea mintală a copiilor și tinerilor, dar sprijinul nu a fost încă livrat, liniile telefonice fiind finanțate de donatori privați.

Tehnic, îngrijirea sănătății mintale este gratuită, dar în practică este greu de accesat, cu timpi foarte lungi de așteptare, iar pentru majoritatea familiilor tratamentul în mediul privat este prohibitiv.

Și în **România** situația este similară, chiar dacă, oficial, numărul sinuciderilor este în scădere în ultimii ani, iar pandemia nu a adus o schimbare dramatică.

Potrivit datelor INS, în 2020 au fost 1.734 de sinucideri, față de 2.236 în 2015 sau 1.978 în 2016.

Modificarea față de 2019, când au fost raportate 1.744 de sinucideri, este minoră și nici primele 6 luni din 2021 nu au adus o schimbare de trend.

S-au schimbat însă categoriile, notează psihologii, dat fiind că mult mai mulți tineri au fost afectați de depresie și anxietate.

Se observă, însă, o scădere a ratei sinuciderilor în rândul bătrânilor, cu excepția pacienților oncologici.

Iar statul român nu a fost deloc pregătit pentru problemele de sănătate mintală și nici nu a depus prea mari eforturi pe perioada pandemiei.

Dacă vorbim de autoritățile publice la nivel individual, macro social, deocamdată nu sunt la vedere sau foarte bine promovate astfel de inițiative.

Nu există, însă, programe de sănătate mintală la nivel național, însă observăm o preocupare la nivel de corporații, existând companii - și de talie mare, dar și mici - care se preocupă de sănătatea emoțională.

Sunt, în general, programe de prevenție și intervenție concepute pentru adolescenți, din perspectiva părinților angajați în corporația respectivă.

depreHUB a lansat cu doi ani în urmă o linie telefonică de suport pentru persoanele afectate de anxietate și depresie, iar la începutul anului trecut a pornit o altă linie telefonică destinată special adolescenților, tocmai din cauza efectelor pandemiei asupra sănătății emoționale a tinerilor.

Studii la nivel global arată că pandemia are un efect direct asupra copiilor și adolescenților, ei fiind afectați de singurătate, izolarea socială, problemele de performanță școlară, iar, în unele situații, chiar lipsa stabilității financiare, dacă părinții și-au pierdut locul de muncă, adăugate la teama de a nu fi infectat sau de a-i infecta pe cei dragi sau de pierderea lor.

Însă domeniul sănătății mentale nu este accesibil din perspectiva diagnosticului și intervenției, din punct de vedere financiar pentru cei cu probleme.

De aceea, cu suportul comunității oamenilor de afaceri, trebuie dezvoltate campanii de conștientizare, dar și de intervenție pe anumite categorii țintite de persoane, dar și pe patologii țintite, astfel încât să se ofere accesul gratuit pentru psihoterapie, workshop-uri, grupuri de suport, evaluări.

Autoritățile trebuie să înțeleagă gravitatea acestui fenomen, investind fonduri în această direcție, la nivel instituțional și al societății civile.

Căci experții se tem că pandemia va lăsa urme foarte adânci în sănătatea emoțională a oamenilor, iar o nouă epidemie, de probleme psihice, abia urmează.

(Sursa: www.euractiv.ro)

SUMAR

- 15 ani de la aderarea la UE – pg.1
- Euro a împlinit 20 de ani – pg.2
- Negocierile de aderare la OCDE – pg.2
- Președinția rotativă a UE – pg.3
- Contract de finanțare privind Fondul de fonduri de capital de risc – pg.4
- Implementarea instrumentelor financiare pentru sectorul privat – pg.4
- Schimbările climatice - principala provocare pentru UE – pg.5
- Pregătirea universităților din UE pentru viitor – pg.6
- Declarația privind drepturile și principiile digitale – pg.7
- 258 milioane euro pentru sprijinirea infrastructurilor de conectivitate digitală – pg.7
- Actul privind serviciile digitale – pg.8
- Conținutul digital și vânzarea de bunuri – pg.8
- Afaceri în IT, industrii creative, turism, sănătate sau energie – pg.9
- Securitatea datelor personale în era „smart” – pg.10
- Internetul obiectelor destinat consumatorilor – pg.12
- Propuneri de revizuire a normelor UE privind ajutoarele de stat – pg.13
- Orientările privind noile zone protejate – pg.14
- Grup de lucru pentru combaterea schimbărilor climatice – pg.14
- 16 miliarde de euro pentru tranziția energetică – pg.15
- Deficiențele proiectelor privind eficiența energetică – pg.15
- Tendința de creștere a temperaturii aerului – pg.16

- Clusterelor de inovare socială și ecologică – pg.17
- Acțiunile de sprijinire a voluntariatului – pg.17
- Apelurile de proiecte finanțate prin PNRR – pg.18
- 500 milioane de euro pentru dezvoltarea microelectronicii – pg.18
- Prefinanțarea la împrumuturile din PNRR – pg.19
- 556 de proiecte semnate prin POC – pg.19
- Valoarea investițiilor în startup-uri – pg.19
- Accelerarea reformelor și investiția eficientă din fonduri europene – pg.20
- Programul „Europa Creativă” – pg.20
- Fraudă din banii europeni – pg.21
- Corupția din sectorul public – pg.21
- Nivelul minim de impozitare pentru grupurile multinaționale – pg.22
- Program de bugetare participativă – pg.22
- Fondul de solidaritate UE pentru combaterea pandemiei – pg.22
- Cadru comun pentru îmbunătățirea competențelor financiare – pg.23
- Fonduri pentru protecția intelectuală a IMM-urilor – pg.24
- Protecția consumatorilor împotriva recenziilor înșelătoare – pg.25
- WhatsApp și datele cu caracter personal – pg.25
- Consolidarea rolului Agenției Europene pentru Medicamente – pg.26
- Sporirea siguranței circulației – pg.26
- Creșterea ratelor de sinucidere – pg.27

Contact:

**INSTITUȚIA PREFECTULUI
JUDEȚUL TIMIȘ**

Bd. Revoluției din 1989 nr.17A
Tel: 0256-493667, Fax: 0256-493132
E-mail: contact@prefecturatimis.ro
Web: www.prefecturatimis.ro

Materialele prezentate în acest număr au fost preluate și prelucrate din următoarele, printre altele, referințe webologice:

www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm
www.fonduri-structurale.ro
<https://www.eca.europa.eu/ro/Pages/ecadefault.aspx>
<https://mfinante.gov.ro/ro/web/site>
www.euractiv.ro
www.mfe.gov.ro
www.google.com/imagini